

ISSN 1855-7511

Poština plačana pri pošti 2277 Središče ob Dravi

SREDICA

GLASILO OBČINE SREDIŠČE OB DRAVI

letnik VII

števila 4

December 2013

Samo Žerjav

Za boljši svet

Naši zvesti bralci ste decembra navajeni nekoliko lahkotnejšega, v toplejše tone odetega uvodnika. V tem prazničnem času se vsi pokrijemo z odejo topline, upanja in brezskrbnosti - z darili, lučkami, kuhanim vinom in vsemi mogočimi dobrotami skušamo ulti ali vsaj začasno pozabiti na težke čase. Ja, sprenevedanje godi, na kratak rok je blagodejno, potem pa vedno sledi januaraska streznitev. Ravno ko nas je večina poskušala dati naše že nasploh premalo izkoriščene možgane na »off«, pa so nas na našo bridko (kapitalistično) realnost opozorile Kombinatke z odličnim koncertom v Sokolani, o katerem piše Silva Marčec v tokratni Sredici.

Potreba po uporju je lastna vsakemu človeku, vendar jo vsak posameznik izraža z različno intenzivnostjo. Upor in uporniško držo lahko zaznamo pri človeku kot posamezniku od zgodnjega otroštva do pozne starosti - upor staršem, upor vzgojiteljem, učiteljem, skratka: avtoritetam. Upor sistemu lahko spremljamo skozi različna zgodovinska obdobja, kajti brez upora ni napredka. Si lahko sploh zamišljamo, kje bi bilo človeštvo danes, če se, naj navedem le najbolj znane primere, sužnji ne bi uprli Rimljanom, če se Jezus ne bi uprl takratnim družbenim razmeram v cerkvi in družbi, če se kmetje ne bi uprli izkoriščanju fevdalcev? Si predstavljate pogum mladega kmečkega fanta, ki gre po maši na sestanek k sosedu, mlademu komunistu, in skupaj kujeta načrte, kako spremeniti svet na bolje? Verjetno veste, da nam to, da danes delovni teden traja znosnih 40 ur (za tiste seveda, ki imajo srečo biti zaposleni), ni bilo podarjeno, ampak je plod dolgotrajnih bojov in prizadevanj izkoriščanih? A vemo, koliko krvi je bilo prelite, da lahko danes vsi polnoletni, ne glede na družbeni položaj in spol, svobodno izrazimo svojo politično prepričanje na volitvah? Nič ni bilo podarjeno,

vse je bilo izborjeno. Primerov je na tisoče. A vrnimo se nazaj v leto 2013.

Kaj lahko storimo tukaj in zdaj, da bo svet okoli nas lepši, ali pa vsaj znosnejši, če smo malo manj idealistični? Misli globalno - deluj lokalno, to staro geslo poznamo. Kako začeti z majhnimi spremembami na bolje? Takoj, naenkrat, ne moremo vsega spremeniti, lahko pa z majhnimi koraki počasi, ampak zanesljivo obračamo svet na bolje. Tega prepričanja, da to vendarle lahko storimo, nam ne more vzeti nihče! Evo, en idealistični tedenski plan (kdaj se bo začel ta teden, si izberite poljubno). V ponedeljek stopimo do najbližjega kmeta in se dogovorimo, da bomo v prihodnje pri njem kupovali mleko in jajca. V torek presenetimo sami sebe, pokličimo vseh šest sosedov in jih povabimo na kavo. V sredo se odpravimo na prireditev v Sokolano in poskrbimo za nasmeh na obrazu gledališke skupine iz sosednjega kraja, ki pričakuje petdeset, pride pa tristo ljudi. V četrtek si sposodimo knjigo v središki, ormoški, ali pa v knjižnici v Kotoribi, če vam je ljubša. V petek kupimo tri vreče briketov za pse, od teh eno podarimo lokalnemu društvu za zaščito živali. V soboto lahko v debati na ulici jasno in glasno povemo, da je viadukt v Pušencih nepotreben in kot tak čista potrata denarja, ki bi ga bilo treba naložiti v projekte nujnejše za preživetje podeželja. V nedeljo pa lahko obiščemo razstavo adventnih venčkov ali pa kupimo koledar od lokalnega društva, kajti nekdo se trudi, treba ga je nagraditi.

Povrnilo se nam bo. Ne takoj, ampak nekoč pa.

Upirajmo se. Imejmo mnenje o pomembnih stvareh, debatirajmo. Ne levo, ne desno, treba je iti naprej. Boljši svet je možen. Predvsem pa nujen. Pa lepe praznične dni vsem!

Jurij Borko, župan občine Središče ob Dravi

Investicije v letu 2013

PROJEKT KANALIZACIJE IN ČISTILNE NAPRAVE - PODPIS POGODBE

Informacijo o pridobitvi odločbe za nepovratna evropska in državna kohezijska sredstva pri projektu kanalizacije in čistilne naprave v naši občini smo podali v prejšnji izdaji Sredice. Objavljena je bila tudi informacija o podpisu pogodbe z izvajalcem, o nadzoru in obveščanju javnosti.

Dela so se v mesecu oktobru pričela, gradnja čistilne naprave poteka po predvidenih načrtih in rokih. Z deli v zvezi s kanalizacijo nekoliko zamujamo, a v decembru so prišle nove gradbene ekipe in dela v naselju Obrež dobro napredujejo. Ob ugodnih vremenskih pogojih bodo dela potekala tudi v zimskem času.

V petek, 29. 11. 2013, je bil na občini Središče ob Dravi slovesen podpis pogodbe o evropskem in državnem sofinanciranju gradnje kanalizacije in čistilne naprave. Pogodbo sta podpisala minister za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan in župan Jurij Borko. Podpisu pogodbe so prisostvovala svetnice in svetniki Občinskega

sveta, Občinska uprava in predstavniki medijev. Župan Jurij Borko je poudaril pomembnost dogodka za našo majhno občino, saj je investicija po obsegu in finančni vrednosti daleč največji občinski projekt doslej. Projekt pa ima tudi velik pomen za okolje, saj bomo rešili problem fekalnih odpadnih vod, ki onesnažujejo naše okolje, posebej podtalnico. Zahvalil se je za veliko truda in trdega dela občinski upravi, občankam in občanom pa za razumevanje pri pridobivanju soglasij, ker so se zavedali pomembnosti projekta. Tudi občinski proračun je v naslednjih letih popolnoma podrejen tej pomembni investiciji, saj je potrebno zagotoviti lasten finančni delež. Vrednost projekta po podpisani pogodbi je 7,7 milijona evrov z davkom, ki se odbija. Pridobili smo 4,8 milijona evrov evropskih nepovratnih sredstev je, državni del znaša 850.000 evrov, delež občine v treh letih pa okrog 1,1 milijona evrov.

Minister Židan je občini čestital ob pridobitvi evropskih in državnih nepovratnih sredstev in dodal, da je to za majhno lokalno skupnost

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

velik uspeh. Ta dan bo gotovo zapisan kot pomemben v zgodovini občine. Prepričan je, da bo občina ob že toliko vloženega truda za pridobitev nepovratnih sredstev projekt uspešno pripeljala do konca. Poudaril je pomembnost črpanja evropskih in državnih sredstev, poseben pomen pa ima reševanje okoljskih problemov, saj podatki o stanju zraka in površinske vode v R Sloveniji niso ravno zadovoljivi. Pitna voda mora ostati javna dobrina.

Podpis pogodbe za kanalizacijo in čistilno napravo

VODOVOD ORMOŽ - SREDIŠČE, ODSEK 1

Pridobitev projekta in pričetek gradnje je bil objavljen v septembrski izdaji Sredice. Vodovod Ormož - Središče, odsek 1, je končan, ostala so le nekatera sanacijska dela, ki bodo lahko zaključena na pomlad 2014. Z dokončanjem tega vodovodnega odseka je v celoti obnovljen vodovod Ormož - Središče, od obrata bivše Droge v Središču ob Dravi do Opekarne Ormož. Celotna trasa obnove je potekala v dolžini 10.500 m. Pomeni pa veliko pridobitev: nemoteno dobavo pitne vode za naselja Pušenci, Frankovci, Obrež, Grabe in Središče ob Dravi. Tudi okvare, ki so na tem odseku bile pogoste, bodo odslej gotovo redkejše, kar pomeni zmanjšanje stroškov za popraviljanje okvar in zmanjšanje izgub vode.

Vrednost realizacije vodovoda v letu 2013 znaša 322.000 evrov, investicija pa se bo nadaljevala v letu 2014, ko bodo v naselju Obrež zamenjane vodovodne cevi v dolžini 1.800 m.

Gradnja vodovoda v Pušencih

V letu 2013 je občina dodatno vložila 50.000 evrov v obnovo vodovoda v Kolodvorski ulici, kar je bilo izvedeno ob izgradnji pločnika, v Trški ulici v Središču ob Dravi pa je položen dodaten sekundarni vod, ki je omogočil šest novih vodovodnih priključkov.

Za skupni vodovodni projekt vseh treh občin - Vodovod ormoško območje, ki se že izvaja in za katerega so pridobljena nepovratna evropska in državna kohezijska sredstva, je občina Središče ob Dravi v letu 2013 financirala delež v višini 23.000 evrov. Projekt bo potekal do leta 2015.

AVTOBUSNI POSTAJALIŠČI NA GRABAH

Občina se je v letu 2013 prijavila na razpis Razvoj podeželja - Ukrep 322, v katerem smo prijavljali postavitev šestih avtobusnih nadstreškov v naselju Grabe in Šalovci. Z nadstreški bi pokrili vsa zgrajena avtobusna postajališča, ki le-teh še nimajo. Na razpisu občina ni bila uspešna. Dobila je pojasnilo, da po mnenju presojevalcev projektov avtobusni nadstreški ne prinašajo nove vrednosti ali pridobitve v občini. S tem se nismo strinjali, boji z birokracijo so včasih težki, brez zdrave, kmečke logike.

Za ta projekt je bilo zagotovljenih 10.000 evrov lastnih sredstev, ki smo jih namenili za nabavo treh avtobusnih nadstreškov v naselju Grabe in so bili postavljeni v začetku decembra. Vrednost investicije je 9.600 evrov. Po finančnih zmožnostih bodo manjkajoči nadstreški v občini postavljeni v naslednjih letih.

Avtobusno postajališče na Grabah

UREDITEV PLOČNIKA, JAVNE RAZSVETLJAVE IN METEORNE KANALIZACIJE V KOLODVORSKI ULICI V SREDIŠČU OB DRAVI

Investicija pločnika, javne razsvetljave in meteorne kanalizacije je bila v celoti zaključena spomladi 2013, ko so bila izvedena še asfaltna dela, ureditev zelenice in odvodnjavanja ob cesti. Nova javna razsvetljava je bila priključena pred koncem leta 2013. Položene so tudi cevi za fekalno kanalizacijo, vendar bodo rabile namenu šele ob zgraditvi nove kanalizacije in čistilne naprave. Uporabljali jih bodo stanovalci hiš v Kolodvorski ulici. Pločnik je z vidika prometne varnosti velika pridobitev za pešce, saj je Kolodvorska ulica zelo prometna. Vrednost celotne investicije je bila 151.000 evrov.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Pločnik v Kolodvorski ulici

Pločnik v Kolodvorski ulici

OBNOVA STARE MRLIŠKE VEŽICE NA POKOPALIŠČU

Hidroizolacija stare mrliške vežice na pokopališču je bila zaradi vlažnosti sten izvedena že v letu 2011. V letu 2012 je bil odstranjen star omet, da so se stene do letošnjega leta presušile. V septembru in oktobru je vežica dobila novo fasado, zamenjani so bili žlebovi, odtočne cevi in vetrne obrobe, po potrebi tudi neustrezna kritina. Zamenjano je bilo eno okno, ostala okna in vhodna vrata, skupaj z mrežami na slepih oknih so bila obnovljena. Obnovljen je bil tudi vhod v vežico. Stara vežica je sedaj lepša. Videz in stara podoba s prvotnimi oblikami je še vedno ohranjena. Vrednost fasade in obnove stavbnega pohištva je bila 4.800 evrov, kleparskih in krovskih del pa 1.300 evrov.

Obnovljena stara mrliška vežica

ENERGETSKA SANACIJA VRTCA NAVIHANČEK

Delno je bil energetska saniran vrtec Navihanček že v letu 2012 z delom energetske fasade in zamenjavo oken v dveh igralnicah. V letu 2013 je bil objavljen razpis za energetska sanacijo javnih stavb, na katerem je bila občina uspešna. Obnoviti je bilo treba fasado, okna in vhodna vrata ter izolirati podstrešje. Za prijavo je bil potreben pregled in elaborat inženirja energetike, kakor tudi popisi in izjave pooblaščenega gradbenega inženirja. Že med letom je bil izveden javni razpis za izbor izvajalca, po prejetju odločbe o dodelitvi dela nepovratnih sredstev je bila podpisana pogodba in dela so se pričela. V mesecu decembru so bila dela zaključena. Ob zamenjavi oken so bili v dveh igralnicah zamenjani tudi radiatorji.

Vrtec ima sedaj novo »suknjo«, ki bo pomenila velik prihranek pri kurjavi, bivanje v njem pa bo veliko prijetnejše in toplejše. Celotna vrednost investicije je bila 42.000 evrov za fasado, okna, vhodna vrata in izolacijo na podstrešju. Zamenjava radiatorjev je bila v vrednosti 3.600 evrov.

Energetska sanacija vrtca Navihanček

SANACIJA JAVNE POTI JP 803 – 812 PO POPLAVAH

Poplave v novembru 2012 so v občini naredile veliko škodo, posebej na cestah, njijskih površinah in na vodotokih. Vso nastalo škodo je občina po navodilih Ministrstva za kmetijstvo in okolje popisala in jo predala v ustreznih elaboratih. Že na pomlad 2013 smo pristopili k nujnim sanacijam za odpravo škode, predvsem na cestah, da so bile vsaj za silo prevozne. Na ministrstvo smo prijavi vse škode na cestah, ki vodijo od železniške proge proti reki Dravi, vendar je občina dobila v sredini leta odločbo le za sanacijo javne poti 803-812 (cesta od obrata Droge proti Dravi) v višini 59.000 evrov. Pogoji za pridobitev sredstev je bil, da je občina za nujne sanacije po poplavah že namenila 1,5 % od osnovnega proračuna, da se izvede javno naročilo za izbiro izvajalca, da se sanacija izvede in se dostavijo vsa ustrezna dokazila in računi. Vsi pogoji so bili v celoti izpolnjeni, cesta je bila popravljena, poslana so bila vsa ustrezna dokazila in računi. Občina je prejela 56.500 evrov za sanacijo, vložek občine pa je bil 19.000 evrov.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Po poplavah

SANACIJA NASIPOV NA POTOKU TRNAVA

Veliko škode po poplavah 2012 je bilo tudi na vodotokih, posebej na Trnavi, kjer je južno od železniške proge odneslo 150 m nasipa, ki ščiti njivske površine. Voda iz Trnave se je do nujne sanacije nasipa in ob večjem vodostaju Trnave ali reke Drave izlivala na njivske površine in povzročala še dodatno škodo. Tudi sanacija njivskih površin je bila zelo otežkočena. Oceno škode po poplavah in

Sanirana javna pot proti Dravi

ustrezne sanacijske elaborate je pripravil upravljalec z vodotoki, to je Vodnogospodarsko podjetje Drava Ptuj. Po večkratnih urgencah občine za nujno sanacijo nasipov in po skupnem nastopu z ARSO (Agencija republike Slovenije za okolje), oddelek za porečje reke Drave v Mariboru, je država namenila sredstva za sanacijo nasipov na Trnavi. Dela so stekla v mesecu septembru in bila zaključena v mesecu novembru. Sanacijo je izvajala VGP Drava Ptuj.

Po poplavah

Po sanaciji

SPOŠTOVANE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI!

*V času praznovanj se zrcali
svetloba pričakovanj in
toplota doživetij.
Iz srca vam želimo, da najdete vse tiste drobne poti,
ki vodijo od srca do srca,
k sreči, zdravju in zadovoljstvu,
pa tudi tiste, ki vodijo k uspehu.*

**LEPE IN DOŽIVETE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER SREČNO IN ZADOVOLJNO LETO 2014**

vam želi
Občina Središče ob Dravi

Zdenka Dogša

MED NAMI ŽIVIMO

Vsi jo poznamo. Vedno urejeno, nasmejana, prijazno, dobrosrčno, komunikativno... Elizabeto Munda, po domače Liziko, ki je novembra letos dopolnila okroglih osemdeset, vendar pa bi ji jih verjetno le redkokdo pripisal.

Skorajda je ni prireditve ali proslave, da ne bi bila zraven. Zadnje čase manjkrat kot nastopajoča, pogosteje pa vsaj obiskovalka vsega, kar je povezano s kulturo. Ta ji je bila položena, kot pravimo, v zibelko in z njo je Lizika rasla, kultura domačega kraja pa z njo.

Kdaj in kje se je začelo Vaše prepevanje?

Elizabeta: »Odkar pomnim, sem rada pela. Intenzivneje sem se s petjem ukvarjala že v šoli, v različnih pevskih zborih, v kmetijski šoli v Rakičanu pa sem se preizkušala tudi že na drugih področjih, pri čemer mi je najbolj ostalo v spominu delo v šolski gledališki skupini. Po končanem šolanju sem najprej začela peti v cerkvenem zboru, ki ga je takrat vodil organist Panič. Vsi smo mu pravili kar Paničov oča. Po njem je zbor vodil Franček Škrjanec, potem pa so se pevovodje menjavali in uspešnost dela je bila temu primerna. V cerkvenem zboru sem pela skoraj šestdeset let. Danes ne morem več redno peti, ampak samo še občasno ob kakšni priložnosti. Poleg tega sem v svojem življenju pela v različnih zborih. V Ormožu sem bila članica

mešanega zbora, ki je štel več kot sto članov. Dolga leta sem prepevala v mešanem pevskem zboru Društva upokojencev Središče, ki ga je najprej vodila Simona Koser. Še vedno pa pojem v skupini ljudskih pevcev, saj mi je to petje še najbližje. Imamo redne vaje in veliko nastopov. Druženje z ljudskimi pevci je povsod prijetno, veselo in zanimivo, zato se radi odzovemo na mnoga povabila, če nam le možnosti to dopuščajo. Naša neumorna vodja Danica Žerjav pa poskrbi, da je vse tako, kot mora biti.«

V kroniki, ki jo hranite, lahko preberemo, da je bila 10. maja 1952 ustanovljena »dramatska družina vaške Osvobodilne fronte Obrež - Grabe«. Na ustanovnem občnem zboru so sklenili, da se bo organizacija imenovala po kulturniku Jožetu Filipiču z Grab, ki je bil kot zaveden Slovenec 11. aprila 1942 kot talec ustreljen v Mariboru. Med ustanovitelji in prvimi člani najdemo tudi Vas...

Elizabeta: »Že pred ustanovitvijo, 19. marca, na Jožefovo, smo v takratnem Domu ljudske prosvete v Središču uprizorili prvo igro. Bila sem ena izmed štiriindvajsetih amaterskih igralcev, ki so se pod vodstvom režiserja Matije Hriberška predstavili domačemu občinstvu z ljudsko igro v štirih dejanjih F. S. Finžgarja Naša kri. Tej so sledile mnoge druge, tudi do deset različnih predstav z večkratnimi ponovitvami v dobrem letu. Decembra 1952 se je »družina« na svojem zboru v stari šoli na Grabah preimenovala v Kulturno umetniško društvo Jože Filipič Obrež - za področje vasi Obrež, Grabe in Šalovci, dramatska družina pa je postala njen odsek. Pripravljali smo veseloigre, ljudske igre, spevoigre, zgodovinske drame, tragedije... V nekaterih igrah je bilo tudi veliko petja, za kar nas je pripravljala učiteljica Ela Štokelj. V odmorih med posameznimi dejanji pa je igrala središka godba na pihala pod vodstvom kapelnika Martina Kocjana. Društvo je imelo tudi svojo folklorno skupino in od leta 1954 društveni tamburaški zbor, ki ga je vodil Anton Haupt. Pripravljali smo tudi druge prireditve, kot so tekma žanjic in koscev, veseli večer gospodinjkega odseka društva in druge. Povsod sem bila zraven in na to obdobje me vežejo sami lepi spomini, ki jih rada obujam ob starih fotografijah in listanju omenjene kronike društva. Po šoli sem morala ostati doma in poprijeti za vsako delo na kmetiji. Večerna druženja po napornih kmečkih opravilih so mi tako predstavljala obogatitev delovnega dneva in hkrati sprostitev, za katero pa kljub utrujenosti nikoli ni zmanjkalo energije. In tak-

Igralski zbor prve predstave Naša kri

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

šen način življenja sem ohranila tudi po tem, ko sem se poročila in dobila otroke. Ker sem hotela in želela, sem zmogla.»

Je bila Vaša aktivnost dovolj opažena in nagrajena?

Elizabeta: »Nikoli nisem pela ali igrala ali plesala zato, da bi bila za to pohvaljena ali nagrajena, temveč zato, ker to rada počnem in je to del mene. Res pa je, da sem prejela v vseh teh letih veliko priznanj na različnih ravneh. Hranim zlato Gallusovo značko, plaketo zveze kulturnih organizacij, veliko priznanj za delo v pevskih zborih in posebno priznanje občine Središče za dolgoletno kulturno udejstvovanje in požrtvovalnost. Našlo pa bi se še kaj s področja dela v upokojenskih vrstah.«

Glede na vse prehojene in prevožene poti na vaje, nastope, maše, pogrebe... se je bilo težko ustaviti?

Elizabeta: »Počasi sem se ustavljala, aktivnosti so se zmanjševale letom primerno. Sedaj je več časa za prebiranje knjig in televizijske oddaje. Redno pa hodim v gledališče, ki je in bo vedno moja velika ljubezen. Včasih sem imela abonma tudi v Zagrebu in v Ljubljani, sedaj pa v Mariboru. Na srečo je organiziran prevoz na abonmajske predstave iz Ormoža, tako da lahko uživam v vrhunskih gledaliških predstavah, operi, baletu...«

Vaša energija in želja po odkrivanju novega sta Vas vodili tudi po svetu. Kako je s tem?

Elizabeta: »Zelo rada sem potovala in še vedno me zanimajo različni kraji sveta. Kot upokojenca sva z možem in prijatelji vsako leto kam odpotovala. Spoznavala sem Grčijo, Turčijo, Nizozemsko, Jordanijo, Egipt... Plula sem po Nilu, plavala v Mrtvem morju in pri dvainšestdesetih letih doživela krst na Triglavu. Dokaj naporna potovanja, vendar čudovita doživetja in zanimive kraje sem zamenjala za bolj mirne počitnice na slovenski obali ali v kakšnem zdravilišču.«

Na mizi doma posušeno sadje, sirova pogača od kosila, poleg pa že pripravljeno testo za miklavže in parkeljne, s

katerimi boste zvečer razveselili svoje domače. Gost takoj opazi, da se nahaja v kuhinji pridne gospodinje...

Elizabeta: »Tudi to delo imam rada. Pri bratu slaščičarju sem včasih pomagala in se tam tudi veliko naučila. Z mojim delom v društvih in družbenem življenju pa je bila povezana marsikatera pogostitev in priprava česa za pod zob. Za marsikatero prireditev smo gospodinje kaj spekle, skuhale, včasih odprle tudi domačo tunko. Marsikaterega gosta smo imeli na hrani, pa še prespal je pri hiši. Danes je vse drugače. Sedaj kuham in pripravljam sladice za svoje domače. Z možem še vedno pridelava veliko zdrave zelenjave in sadja v domačem sadovnjaku, na vrtu in njivi. Vesela sem, ko se nas zbere več in je polna hiša in mi vnuk reče, da moj kruh sicer ni najlepši, je pa najboljši.«

Trdnega zdravja, pozitivne energije, čilosti in veselih trenutkov Vam želimo tudi po osemdesetem!

Družno pobiranje bogatega pridelka

OBVESTILA UREDNIŠKEGA ODBORA

Prispevke za glasilo, rešitve križank in nagradnih vprašanj pošiljajte na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na: urednistvo@sredisce-ob-dravi.si, lahko pa jih oddate tudi v poštni nabiralnik v avli občinske zgradbe.

Za naslednjo številko glasila pričakujemo vaše prispevke do **5. marca 2014**.

Vsem zainteresiranim sporočamo, da so donacije za glasilo Sredica možne na račun: Občina Središče ob Dravi, številka transakcijskega računa 0110-0010-0020-225, s pripisom: donacija za Sredico in sklicem: 00-7300001. Donacije bodo namenjene pokrivanju stroškov izhajanja Sredice. Vsem avtorjem prispevkov se iskreno zahvaljujemo in si želimo uspešnega sodelovanja tudi v prihodnje, hkrati pa pozivamo vsa društva in organizacije, da sproti pripravite in posredujete prispevke o vaših aktivnostih. Bralce Sredice vabimo, da se nam pridružijo s svojimi prispevki in tako pomagajo pri ustvarjanju našega občinskega glasila.

Organizatorje prireditev v času med obema izdajama Sredice smo povabili, da bi pripravili članke in slikovno gradivo o le-teh. Bralce, ki pogrešate prispevke o nekaterih dogodkih iz tega obdobja, obveščamo, da se organizatorji žal niso odzvali našemu povabilu.

Uredniški odbor si pridržuje pravico spremembe naslova, izbire in krajšanja člankov. Pred objavo v glasilu so vsi teksti lektorirani. Avtorje prispevkov, ki želijo po lektoriranju ponovno pregledati svoje besedilo, prosimo, da to navedejo ob oddaji prispevka.

Vsem reševalcem križanke 3/13, ki so poslali pravilno geslo, čestitamo in se zahvaljujemo za sodelovanje. Kot dobitnik nagrade podjetja DVERI-PAX d.o.o., Polički vrh 1, 2221 Jarenina - darilnega paketa vrhunskih buteljčnih vin, je bil izžreban Danilo Dečko, Trg talcev 10, 2277 Središče ob Dravi.

Jasna Munda, ravnateljica OŠ Središče ob Dravi

»Na branje!«

V začetku oktobra smo bili priča pomembnega, za knjižničarstvo in kraj, prelomnega dogodka. V prostorih središke osnovnošolske knjižnice je odprla svoja vrata tudi krajevna knjižnica - Knjižnica Središče ob Dravi, enota Knjižnice Franca Ksavra Meška Ormož.

V programu priložnostne slovesnosti ob odprtju naše knjižnice so nastopili pevci in recitatorji šolskega mladinskega pevskega zbora pod vodstvom učiteljice Dragice Cvetko, ormoški knjižničarki Nina Šulek in Polona Žalar, učitelj Tomaž Zamuda iz ormoške glasbene šole in pravljíčarka Liljana Klemenčič iz ptujske knjižnice.

Zbrane smo nagovorili: v imenu gostiteljev ravnateljica Jasna Munda in župan Jurij Borko, pa tudi direktorica ormoške knjižnice Milica Šavora in direktor ptujske knjižnice mag. Matjaž Neudauer.

Pri uresničitvi dolgoletne želje po krajevni knjižnici smo sodelovali trije partnerji: Občina Središče ob Dravi, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož in Osnovna šola Središče ob Dravi.

Šola je bila želji po krajevni knjižnici vedno naklonjena. Zavedamo se namreč, da je postavitve knjižnice v Središču velika pridobitev za vse, ki tukaj živimo, hkrati pa je to razširitev in obogatitev ponudbe šolske knjižnice, ki jo uporabljajo naši učenci in mi, delavci šole.

Ne nazadnje pa je umestitev krajevne knjižnice v šolske prostore še en dokaz več, da šola vedno znova odpira svoja vrata tudi drugim uporabnikom in da živimo in dihamo z okoljem.

Knjige, tiste klasične - »za vzeti v roko« - ali tiste moderne, elektronske, in šola so in bodo vedno tesno povezani. Zakaj? Ker je šola hiša učenosti in ker knjiga odpira vrata v svet znanja. Naj se ta svetova, svet znanja in svet branja, povezuje in širita tudi v prihodnje.

Namesto zdravljice ob tem prelomnem dogodku, ko bi si zaželeli »na zdravje«, vam kličemo »na branje«.

Polona Žalar, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

Kaj se dogaja v Knjižnici Središče?

V torek, 27. novembra, smo v Knjižnici Središče pripravili prvo pravljичno urico za najmlajše, ki je bila zelo lepo obiskana. Knjižničarka Leonida Šumenjak je s pomočjo čudežnega lončka na pike »skuha-la« pravljico Tiho, tukaj beremo! Otroci so s pomočjo volka, pujska, krave in račke v pravljici spoznali kar nekaj naukov in resnic o branju. Prijazen volk iz pravljice se nam je pridružil tudi v knjižnici in otroke razveselil z bomboni. Sledila je še ustvarjalna delavnica, v kateri so si otroci izdelali volnene cofke in z njimi okrasili knjižna kazala. Pravljичne urice bodo tudi v prihodnje vsako drugo sredo v mesecu ob 17. uri.

V letošnjem šolskem letu v Knjižnici Franca Ksavra Meška že drugo leto nadaljujemo bralni projekt Pikina bralna značka. Bralna značka je namenjena otrokom 1. in 2. triade osnovnih šol, sodelujejo pa lahko tudi predšolski otroci. Otroci oziroma njihovi starši morajo prebrati vsaj štiri knjige s seznama in opisati ali ilustrirati vsebino knjige v posebnih beležkah, ki jih dobijo pri knjižničarjih.

Lansko šolsko leto je sodelovalo petindvajset otrok, od teh enajst iz Slovenije, eden iz Avstrije in trinajst iz Hrvaške. Pripravili smo tudi zaključno prireditev, ki je potekala 15. oktobra na grajskem dvorišču, kjer sta naše druženje popestrila Pika Nogavička in žongler Matjaž Kekec.

Knjižničarji vse otroke lepo vabijo k sodelovanju pri bralni znački. Novi seznama knjig vas že čakajo v vaši knjižnici.

»Ljudje, ki so brali dobre knjige, so resnično doživeli več kot tisti, ki ne znajo ali nočejo brati ... Ni res, da imamo samo eno življenje. Če znamo brati, lahko živimo toliko življenj in toliko različnih življenj, kolikor si želimo.«

(S. I. HAYAKAWA)

Knjižnica Središče ob Dravi

tel. št.: (02) 741-52-73

ODPIRALNI ČAS:

ponedeljek, sredo, petek: od 14.00 do 18.00

*Naj vam uspe vijugati
med vsemi tegobami
tekom prihajajočega leta,
pri tem pa se znati razveseliti
drobnih reči,
se od srca čim večkrat
nasmejati,
najti čas za prijatelje...*

*Prijetno praznovanje božiča
in lahkoten skok v novo leto
želimo!*

Uredniški odbor

Silvestra Brodnjak

Skupaj na poti za boljše zdravje

Sobotni dopoldan, 12. oktobra 2013, je bil v čudovitem jesenskem vremenu pravšnji čas za obisk Središča ob Dravi, kjer so, kot že večkrat doslej, stopili skupaj vsi, ki jim ni vseeno kako živijo, se prehranjujejo in kako skrbijo za svoje zdravje njihovi mladi in tudi manj mladi občani. Društvo za osteoporozo Ormož, Zdravstveni dom Ormož, Referenčna ambulanta Ivana Meška, dr. med., iz Središča ob Dravi in kot gostiteljica vseh skupaj, Občina Središče ob Dravi, so odlično izpeljali projekt Skupaj na poti za boljše zdravje.

Stojnice na trgu pred občinsko stavbo so vabile vsaka s svojo vsebino in ponudniki

Čakanje na meritve sladkorja in holesterola je bila priložnost za prijeten klepet in druženje. Nihče ni bil nestrpen.

so imeli vedno dovolj dela s pojasnjevanjem, za kaj je primeren kateri od pripomočkov, mlečnih izdelkov in napitkov ali sadno-zelenjavna paleta pridelkov z domačih vrtov, sadovnjakov in vinogradov, izdelki iz bučnic, različne vrste kruhov, pogače idr. Na voljo je bilo dovolj gradiva

Pogled na modela pljuč kadilca in nekadilca je bil zaskrbljujoč.

Nordijska hoja po Središču - sedaj pa bo potrebno kupiti svoje palice in se veselo odpraviti na pot.

o zdravem načinu življenja, prehranjevanju, preventivnih ukrepih, pravočasnem odkrivanju znakov bolezni... Zdravstveni delavci so izvajali meritve sladkorja v krvi, holesterola, krvnega pritiska, telesne teže in indeksa telesne mase.

Dovolj razlogov, da v množici obiskovalcev, prijetni družbi in ob različnih dogajanjih pozabiš na »domotožje«. Najpomembneje pa je, da doma ne bomo pozabili na to, kar so nam želeli sporočiti prizadevni organizatorji.

Po dveh kilometrih hitre hoje so sledili rezultati testa vzdržljivosti.

Komaj smo uspeli zbrati del sodelujočih in njihove goste za skupinski posnetek za spomin.

Silvestra Brodnjak

Dve Marti nagrajenki z ormoško - jeruzalemskega konca

Na oktobrskem dogodku »Skupaj na poti za boljše zdravje« v Središču sta imeli vidno vlogo tudi dve osebnosti, ki spadata vsaka v svojo zgodbo o prostovoljstvu in pripravljenosti za pomoč, skupno pa imata ime. To sta upokojena medicinska sestra Marta Peršak iz Ormoža in naj prostovoljka 2013 Marta Gregorc iz Cerovca Stanka Vraza, dobro znana kot »teta Marta«. Takrat nista niti slutili, kaj jima bo prinesel konec letošnjega leta.

Marta Peršak je 3. decembra v slovenskem parlamentu prejela priznanje Državnega sveta Republike Slovenije za večdesetletno delovanje na številnih zdravstveno-humanitarnih področjih, pa tudi v vrstah Teritorialne obrambe. Na ormoškem koncu skoraj ni organizacije, v katero ni vključena tudi »babica Marta«. Nekaj let je bila terenska babica, ki je pomagala na svet mnogim Ormožanom.

Marta Peršak je zbranim spregovorila v imenu Društva za osteoporozo Ormož.

Karkoli se dogaja na področju prostovoljstva, pritegne njeno pozornost in takrat pozabi nase in da vse od sebe, da delo temeljito opravi. Za seboj ima več kot 200-člansko ormoško Društvo za osteoporozo, ki je na svojo predsednico zelo ponosno.

Nekaj dni prej, 27. novembra, je bila v Narodni galeriji v Ljubljani zaključna prireditev revije Naša žena, ki že 20 let organizira akcijo Ljudje odprtih rok. Naziv Dobri človek 2013 je letos pripadel Marti Gregorc, za katero je glasovalo največ bralcev Naše žene. Predstavljena je bila med enaindvajsetimi izbranimi osebnostmi iz vse Slovenije.

To sta le dve izmed priznanj, ki pričajo o tem, da so tisti, ki jim Marti posvečata svoj prosti čas, opazili njuno razdajanje in so jima za to hvaležni. Obema čestitamo!

Marta Gregorc - dobri človek za leto 2013

Patricija Rajh

»Ne oviraj in ne obsojaj. Sprejemaj!«

Le malo vas najverjetneje ve, da je 10. oktober Svetovni dan duševnega zdravja in da ga letos obeležujemo že enaindvajsetič zapored. Medijska kampanja ozaveščanja javnosti o tematiki duševnega zdravja poteka letos pod geslom, s katerim sem nasloвила ta prispevek.

Zdravje dojemamo kot način življenja, ki ga spremlja dobro počutje, sreča in zadovoljstvo. Žal pa na področju duševnega zdravja ni tako, saj ga vedno povezujemo z boleznijo in psihiatrično diagnozo. Kadar govorimo o zdravju nasploh, je mentalno zdravje nekakšna Pepelka, nikoli in nikjer ni v središču pozornosti. Okolica in družba se raje odmakne od ljudi, ki se soočajo s težavami v duševnosti.

Ljudje se vsak dan srečujemo z negotovostjo (predvsem na področju zaposlitve), stalnimi spremembami, pritiski na delovnem mestu, v šolah, kar močno vpliva na to, da se vedno večje število ljudi srečuje z duševnimi stiskami. Omenjeni družbeni dejavniki so

pogost vzrok za pretirano uživanje alkohola, hkrati pa je Slovenija vodilna tudi v številu samomorov, ki je žal prevečkrat način izhoda v duševni stiski. Zato tudi ni naključje, da smo pred enim mesecem, 10. septembra, obeležili Svetovni dan preprečevanja samomora, ki pa je potekal pod geslom »STIGMA: pomembna ovira pri preprečevanju samomora«. Stigma je največji zaviralec okrevanja! V nadaljevanju navajam sporočilo enega izmed bolnikov psihiatrije: »Če srečam koga, ki še ni bil v bolnišnici, mu ne omenim, da sem imel opraviti s psihiatrijo, in prosim boga, da mu ne bo kdo drug tega omenil, tedaj ali pozneje.« (Simon)

Težave v duševnem zdravju so v našem okolju močno stigmatizirane. Okolica ob srečanju s posameznikom, ki ima diagnozo psihiatrične bolezni, najprej pomisli na to, da je ta oseba nevarna, nora,

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

nepredvidljiva. Zaradi takih reakcij družbe, večina ljudi svoje težave skriva. Stigmatizacija in socialna izključenost sta pogost vzrok, da posamezniki v duševni stiski pomoči sploh ne iščejo. Pred kratkim sem z družbo posedala ob kavi, ko je tema pogovora napeljala na shizofrenijo in sploh na ljudi z raznovrstnimi psihiatričnimi diagnozami. Posmehljiv komentar oz. nekakšno retorično vprašanje ene izmed oseb za mizo je bil: »Shizofrenija... pa kaj je to? To je tisto, ko si nor? Ko se ti zmeša?« Obnemela sem in pogled usmerila v tla ter pomislila, kako naj sploh komentiram tako primitivno izjavo. Seveda se v taki situaciji nisem znašla prvič. Ne morem razumeti, kako se ljudje lahko norčujejo iz življenjskih situacij ljudi, v kateri se sami lahko znajdejo že jutri. Zagotovo tudi vam niso neznane posmehljivke v smislu: »Totega bi mogli poslati na Ptujsko 33!« ali »Bil je zaprt v Ormožu, v tisti prvi hiši desno!«. Žalostno je dejstvo, da o takih stvareh najbolj glasno govorijo ravno tisti ljudje, ki še v življenju niso prestopili praga psihiatrične bolnišnice, prav tako pa še niso spregovorili besede z osebo, ki se sooča s težavami v duševnem zdravju. Ravno nevednost ljudi v skupnosti povzroča stigma ljudi. V glavi imajo zakoličene medijske predstave duševnih stisk in psihiatrične bolnišnice iz filmov. Zato s tem prispevkom pozivam vse, da pozabite na Let nad kukačjim gnezdom, na prisilne jopiče, elektrošoke ter vse napihnjene članke o morilcih, pedofilih, katerih dejanja so novinarji povezali s psihiatričnimi diagnozami. Dajte priložnost ljudem, da se predstavijo kot posamezniki, ne pa kot priveski svoje diagnoze, in jih sprejmite kot enakovredne člane skupnosti, ker to tudi so. Identitete duševnega bolnika se stigmatizirana oseba ne bo mogla znebiti, dokler tega ne bo storilo okolje, ki to identiteto proizvaja. Z odpravo stigmatizacije in diskriminacije bo tudi omogočeno kvalitetnejše okrevanje po duševnih krizah.

Stigmatizacija in izključenost imata velik vpliv na (ne)kakovost življenja posameznika: brezposelnost, nizek socialni položaj, manjše možnosti, da si ustvarijo družino, slabe bivalne razmere, manjši dostop do izobraževanja in izpopolnjevanja ter druge posledice. Osebe s težavami v duševnem zdravju se zelo pogosto soočijo z diskriminacijo na trgu delovne sile, ki je danes pravo bojišče konkurence. Zelo pogost izid hospitalizacije je izguba zaposlitve ter invalidska upokožitev. Veliko nam lahko pove podatek, da je vodilna skupina vzrokov za prvo kategorijo invalidnosti ravno diagnoza iz skupine duševnih in vedenjskih motenj.

Ljudje se zaradi stigmatiziranosti izogibajo socialnim stikom in se izolirajo od preostale okolice. Čeprav obstaja mnogo poti do okrevanja, nekaj dejavnikov izstopa. To so dom, služba, prijatelji in vključenost v skupnost. Ključno je, da je okolje, v katerem oseba živi, seznanjena s težavami v duševnem zdravju, saj ga bo

le-to takrat pripravljeno sprejeti in mu pomagati na poti okrevanja. Vsekakor se je vsakdo izmed nas že kdaj do solz nasmeljal ob gledanju filma z glavno vlogo Jima Carreya, sanjaril o zmenku z Jessico Albo, se naježil ob poslušanju balad Eltona Johna, občudoval slike Van Gogha, prebral eno izmed številnih izjemnih del Ernesta Hemingwaya in še bi lahko naštevali. Naj omenim, da so vse te naštete osebnosti imele oziroma imajo težave v duševnem zdravju. Zakaj smo pa nad njimi tako navdušeni in jih ne potiskamo na družbeni rob!

Žal je jemanje psihiatričnih zdravil ob pojavu duševnih težav v Sloveniji precej razširjena oblika pomoči. Obstaja že veliko alterna-

tivnih oblik okrevanja, ki lahko potekajo v skupnosti, ne pa v klasični Goffmanovi totalni instituciji, ki dodatno vpliva na stigmatiziranost ljudi. Absurdno je že to, da se psihofarmacevtska sredstva imenujejo zdravila, na drugi strani pa strokovnjaki psihiatrične diagnoze označujejo kot neozdravljive! Res je, da zdravila na začetku izboljšajo počutje uporabnika, ampak če človek ne reši zadev, ki ga bremenijo (npr. nesrečen zakon, delovne razmere, osamljenost), se bo slabo počutje vrnilo in potreboval bo večjo dozo zdravil, kar pa je seveda v interesu mnogih podjetij. Pisanje receptov za psihofarmacevtska sredstva je povezano s finančnim kapitalizmom in z dobički farmacevtske industrije. Vsako leto ima več ljudi diagnoze, za katere dobivajo in jemljejo velike doze dragih zdravil. Ni še povsem jasno, ali ta zdravila delujejo, je pa povsem jasna njihova družbena funkcija, to je pomirjanje in normalizacija ljudi.

Glavno vlogo v zdravstvu na področju duševnega zdravja ima torej še vedno klasična ustanova duševnega zdravja, to je psihiatrična bolnišnica. Povprečno trajanje zdravljenja v bolnišnici je daljše od 39 dni. Psihijatrija na dolgi rok povzroči socialno izključenost ljudi, rutina in nemoč pa v institucijah izniči občutek samostojnosti. Vse to pa bi lahko preprečili z alternativnimi oblikami.

Izvajanje služb in oskrbe v skupnosti bo mogoče takrat, ko bo skupnost pripravljena ljudi z motnjami v duševnosti sprejeti medse in jih ne več zapirati v institucije na obrobja mest, daleč od oči večine. No, naj zaključim v bolj optimističnem duhu. Navajam citat slovenske avtorice avtobiografije Depra, ki govori o premaganju depresije.

»Svet je dober in slab, črn in bel, vmes pa cela paleta odtenkov. Nobena stvar ni samo dobra ali slaba. Zato nosijo tudi najtežje preizkušnje s sabo neko spoznanje, ki ti bo pomagalo živeti. Sprejmi ga, tvoje je!« (Renata Ažman)

Maja Botolin Vaupotič, RKS OZ Ormož

Nesebično darujejo delček sebe

Krajevna organizacija Rdečega križa (KO RK) Središče ob Dravi je konec novembra organizirala slovesno podelitev priznanj krvodajalcem. Na tak način so se člani odbora želeli zahvaliti svojim domačim krvodajalcem - vsem, ki predstavljajo temelj preskrbe z varno krvjo, za vse, ki potrebujejo to dragoceno tekočino. Kri je še vedno nenadomestljiva življenjska tekočina in najdragocenejša, kar lahko podarimo. Sto tisoč odvzemov krvi - oziroma 45 000 litrov zbrane krvi letno - zadošča potrebam slovenskega zdravstva. To pomeni, da na dan potrebujemo 400 krvodajalk in krvodajalcev - ljudi, ki se zavedajo, kako pomemben je njihov dar za zdravljenje in reševanje življenj ter se vedno znova odločajo za to humano dejanje. Od leta 2003 je v Središču ob Dravi evidentiranih 241 krvodajalcev, lansko leto je kri darovalo sedemindvajset, letos pa že sedeminšestdeset ljudi. Predsednica RKS OZ Ormož Milena Zorčič je spregovorila o pomenu prostovoljstva in aktivnostih, ki jih izvaja odbor KO RK Središče, ob zaključku pa prisotnim čestitala in jih zaprosila, da nadaljujejo s svojo humanostjo. Čestitkam prejemnikom priznanj se je pridružil tudi podžupan Bojan Mlakar. Orisal je zgodovinski razvoj najstarejše in največje humanitarne organizacije, ki danes deluje že po vsem svetu, tudi doma, kjer se predani prostovoljci trudijo lajšati stiske ljudi.

Na prireditvi je bilo podeljenih 55 priznanj. Za **desetkrat** darovano kri so priznanja prejeli Drago Škvorc, Boris Čulek, Marija Haložan, Primož Horvat, Petra Škvorc, Samo Šala, Darinka Brumen, Marija Marčec, Marko Horvat, Miha Mele in Marjeta Vaupotič. Priznanje za **petnajstkratno** darovanje krvi so prejeli Dušan Rotar, Leonida Malec, Bojana Pajtler, Ivanka Dogša, Bojan Gavez, Aljoša Vodnik, Vladimir Krničar, Marinka Kolarič Lašič, Stanislav Rizman, Jurij Borko in Gregor Rubin. Priznanje za **dvajsetkrat** darovano kri so prejeli Jelka Kovačič, Štefan Malec, Jožef Škvorc, Vida Škvorc,

Krvodajalci - dobitniki priznanj s predsednico RKS OZ Ormož Mileno Zorčič

Marija Škrinjar, Branimir Ivančič, Aleš Lukman, Slavko Janežič, Branko Veldin, Janez Lukman in Brigita Novak. Za **petindvajsetkratno** darovanje krvi so prejeli priznanje Ivan Kocen, Danica Prapotnik, Slavko Krnjak, Robert Štampar, Ignac Zorec, Branko Pevec in Cvetka Horvat. **Tridesetkrat** so darovali kri in prejeli priznanje Miro Mele, Tadej Lukman in Janez Podgoršek, **petintridesetkrat** pa Slavko Pikel, Robert Horvat, Željko Kristofič, Igor Podplatnik, Rado Marčec in Marta Hanžič. Priznanje za **štiridesetkratno** darovanje krvi so prejeli Stanko Zebec, Stanislav Kukovec, Samo Kočevar, Dušan Fujs, za **petdesetkratno** Franjo Petek in za **šestdesetkratno** Ivan Lukman. Prireditve, ki jo je povezovala Nina Rakuša, so s spletom štajerskih plesov in prikazom iger, s kakršnimi so si otroci nekoč krajšali čas, popestrili mladi folklorniki Osnovne šole Središče ob Dravi pod vodstvom Lidije Palčič.

Maja Botolin Vaupotič, RKS OZ Ormož

Podelitev priznanj prostovoljcem Rdečega križa

Rdeči križ Slovenije Območno združenje Ormož (RKS OZ Ormož) je 23. oktobra organiziralo slovesno podelitev priznanj za prostovoljce Rdečega križa. Datum ni bil naključen, 23. oktobra 1863 je v Ženevi potekala konferenca, na kateri se je zbralo enaintrideset delegatov iz šestnajstih držav in sprejeli so načela, s katerimi so postavili temelje za delovanje Rdečega križa, ki je do danes prerasel v največjo svetovno humanitarne organizacijo.

»Biti prostovoljec z dušo in srcem je posebne vrste poslanstvo, ki ni vsem dano. Lahko pa postanemo, ko začutimo v sebi sočutje za dobra dela in ljubezen za soljudi,« je v svojem nagovoru med drugim povedala predsednica RKS OZ Ormož Milena Zorčič in prisotne pozvala, da še naprej ostanejo v organizaciji, saj brez njih sploh ne bi obstajala.

Na slovesnosti, ki so jo s kulturnim programom popestrili učenci OŠ Miklavž pri Ormožu, je bilo za uspešno delo, dosežene uspehe in zasluge pri uresničevanju programov RKS podeljenih pet nagrad, sedemnajst zahvalnih listin in dve posebni priznanji.

Zahvalno listino za dolgoletno prostovoljno delo in vodenje v KO RK Središče ob Dravi, članstvo v območnem odboru RKS OZ Ormož ter nesebično pomoč v akcijah zbiranja pomoči pri naravnih nesrečah v Sloveniji in pomoči za begunce, posebno v letih 1990 do 1997, je prejela Vesna Žerjav, za kar ji ob tej priložnosti iskreno čestitamo.

Vesna Žerjav ob prejemu zahvalne listine RKS OZ Ormož

Slavko Tkalec, poveljnik GZ Središče ob Dravi

Začetni požar lahko pogasite sami

Po statističnih podatkih gasijo gasilci v Sloveniji povprečno trinajst požarov na dan. To je vsekakor preveč in kaže na to, da je naše zavedanje o nevarnosti požarov in tudi drugih nesreč, ki se zgodijo v bivalnem in delovnem okolju, pomanjkljivo. Kako smo pripravljeni na požar ali nesrečo?

Osrednja tema letošnjega meseca požarne varnosti v oktobru je bila: »Začetni požar lahko pogasite sami.« Mislimo na ustrezno uporabo sredstev in naprav kot so gasilniki, požarne odeje in podobno za začetno gašenje požarov. Gasilci dobro vemo, da je gašenje požara učinkovito in uspešno le, če pričnemo gasiti, ko je gorenje šele komaj dobro začelo. Gasilci se neprestano usposabljam, vadimo in posodabljam opremo. Da smo pri svojem delu uspešni, kažejo zadnje večje intervencije, ko sta bila odziv (odzivni časi in številčnost moštva) ter opravljene naloge gasilskih enot na visokem strokovnem nivoju. S skupnimi močmi pa moramo še dvigniti raven preventive v svojih požarnih okoliših, saj so prebivalci pogosto slabo poučeni o uporabi naprav za začetno gašenje požarov.

V mesecu požarne varnosti smo v gasilskih društvih in gasilski zvezi organizirali aktivnosti, ki so udeležence poučile o pravilni uporabi gasilnikov ter požarnih odej in podobnem. V programu letošnjega meseca požarne varnosti GZ Središče ob Dravi, PGD Središče ob Dravi in PGD Obrež so bile aktivnosti, kot so npr: dnevi odprtih vrat – prikaz gašenja in rokovanja z gasilniki in pregledi gasilnikov, vaje o usposobljenosti članstva in zmogljivosti gasilske tehnike, skupna gasilska vaja v središki oljarni, v kateri so sodelovali PGD Središče, PGD Obrež, PGD Loperšice, Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) Presika in DVD Trnovec, radioamaterji Radiokluba Ormož, člani RK in CZ Središče ob Dravi; delavnice GZ Središče ob Dravi v Godenincih ob srečanju s tamkajšnjimi krajanji, predstavitve, plakatiranje in nastopanje v medijih ipd.

Ob koncu pa še misel, ki si jo velja zapomniti: »Ko je enkrat ogenj v strehi, nič več ne veljajo gradbeni uspehi!«

Silva Kovačec

Ne samo moja, naša prijateljica

Nikoli se ne bi odrekla prijateljicam. Z njimi je vsak delovni dan lažji, saj niso le kolegice, druga drugi smo na nek način življenjske sopotnice. Vedno so tu, zame, zate in zanje.

Mateja, da, tudi Mateja Sok je nepozabna prijateljica, ki jo moraš imeti rad. S svojimi dragocenimi nasveti te razume že, ko te pogleda, lahko ji zaupaš najbolj osebne stvari. Midve sva dopolnjevali to našo

skupnino Središka jesen, ki je zaradi vsake od nas tako edinstvena. Vsako naše srečanje, našo srečo rade ovekovečimo s fotografijo, in jo potem hranimo v albumu najlepših spominov.

Draga naša prijateljica Mateja, hvala ti za naše prečudovite skupne trenutke. Želimo ti veliko uspehov na novem delovnem mestu. Obišči nas kdaj.

Silva Kovačec

Izlet »Središke jeseni«

Bila je prva poletna počitniška sobota. Obetal se je zelo vroč dan. Nebo je bilo modro in sonce je že ob sedmi uri pripekalo, ko smo se udeleženci skupine Središka jesen odpravili na izlet. S pomočjo naših voditeljic Mateje in Silve smo izbrale in se odločile, da bomo obiskali Blaguško jezero in vas Kunovo v Slovenskih goricah. Prevoz sta nam omogočili Mateja in Silva z osebnimi vozili.

Naša prva postojanka je bila Blaguško jezero v naselju Blaguš v občini Sveti Jurij ob Ščavnici. Jezero je bilo zgrajeno z zajezitvijo Blaguškega potoka zato, da bi se v pomladnem in jesenskem dežju zbirala odvečna voda, s katero bi v poletni suši namakali polja. Danes pa je namenjeno predvsem ljubiteljem narave, ljubiteljem lepega, kar smo ugotovile takoj ob prihodu, saj je prava oaza miru. Pokrajina ob jezeru je še vedno lepa in pristna. Sprehod okrog jezera je bil pravi balzam za dušo in telo.

Po kratkem odmoru smo nadaljevale pot v Kunovo v Slovenskih goricah, kjer živi prav posebna družina - Dhiraj Rosehman in njegova soproga Luz. V tej vasi sta si zgradila dom, ugotovile smo, da je to prav posebno domovanje. Dhiraj, ki je prepotoval svet in se srečal z različnimi kulturami, je udejanjil vse vtise, ki jih je dobil v deželah, kjer je bival. Na območju, kjer bivata, je bilo veliko polje koruze. Zdaj sta si ustvarila posestvo z imenom Pachmama center. Luz prihaja iz Peruja, v njej se preliva indijanska kri, saj so njeni predniki iz plemena Inkov. Na vsakem koraku se opazi, da sta zakonca zelo povezana z ekologijo. Hiša je v celoti izdelana po trajnostnih načelih. Pri gradnji sta uporabila slamnate bale, glinene omete in

veliko lesa. Oblika hiše je okrogla. Dhiraj gradi ekološke hiše, Luz pa se ukvarja z izdelavo ekoloških mil, krem in šampinov. Opravlja tudi frizerske storitve, k njej prihajajo ljudje, ki želijo nekaj drugačnega, eksotičnega, taki ki jih privlačijo značilnosti Južne Amerike.

Njuni izdelki se nahajajo v prav posebni galeriji, ki jo krasi nepozaben mozaik, sicer

pa so slednji vidni vsepovsod. Luz pravi, da vsak njihov košček simbolizira drugačnost, a v celoti deluje harmonično. Ugotovile smo, da smo ljudje različni, pa vendar lahko delujemo harmonično. Tudi njun vrt je zasnovan tako, da omogoča obilo sproščenosti. Tudi sprehodile smo se po njem. Videle smo veliko eksotike in drugačnosti od naših vrtov. Na vsakem koraku je polno

dišavnic, različnih zelišč, ki jih Luz uporablja pri izdelavi kozmetike. Ogledale smo si tudi delno izdelan zimski vrt, ki bo gotovo nekaj posebnega. Pozdravil nas je tudi njun sinček Oshaja, ki bo skoraj prvošolček. Pravita, da bosta skupaj odprla meditacijski center za vse, ki cenijo duhovnost in naravo. Obisk smo končale, potem ko so nas postregli s čajem in češnjami. Luz nas je pospremila z besedami, da je v življenju treba uživati sleherni trenutek. S to mislijo smo se odpravile na kosilo in zadovoljne pot nadaljevale proti domu.

Danica Žerjav

Ljudsko petje v Obrežu

Misli mi uhajajo nazaj v otroštvo. Kakšne pesmi smo peli otroci? Pesmi pač, tiste, ki smo jih slišali od staršev. Nismo vedeli, da so to ljudske ali narodne pesmi, bile pa so lepe, z lepo vsebino, melodijo. Verjetno jih morda še kdaj niti nismo razumeli. Vendar je ostal spomin na tiste naše brezskrbne čase, ko je pesem bogatila v marsikaterem domu dolge zimske večere.

Prišla so leta odraščanja, z leti tudi več obveznosti, petje pa je bilo odrinjeno na stran. Zdaj vem, da je bilo samo shranjeno na varnem, za obdobje, ki ga nisem načrtovala, prišlo je samo od sebe, spontano. Predstavljam skupino sedmih obreških ljudskih pevcev. Naša vrlina je učenje besedil in petje pesmi na pamet. Vsak teden imamo vaje, vzamemo si samo malo poletnih počitnic, potem pa se nastopi kar vrstijo. V letošnjem letu jih je bilo do sedaj že devetindvajset.

Naš največji zalogaj je prireditev *Srečanje ljudskih pevcev in godcev*, ki ga organiziramo zadnji teden v oktobru. V letošnjem programu smo dali prednost mladim godcem, ki svoje znanje šele utrjujejo v glasbeni šoli, vsi pa so učenci Osnovne šole Središče ob Dravi. Skupina se imenuje Trio lipa. Druga glasbena skupina, z imenom Metuljček, pa je bila iz sosednje občine. Skupine ljudskih pevcev so bile iz različnih krajev. Vsi pevci se srečujemo na podobnih prireditvah.

Na koncu bi se zahvalila članicam Turističnega društva, ki so nam pomagale pri peki peciva, posebno Marti Rižnar, ki je bila nepogrešljivi člen v ozadju.

Želim si le, da bi domačini prireditve bolje obiskovali, da ne bi pozabili, da pesem družijo ljudi. Verjemite, mi, ljudski pevci, imamo dobre izkušnje.

Tilika Aleksič

Martinovanje v Središču

Turistično društvo Središče ob Dravi je v soboto, 9. novembra 2013, pred Sokolano pripravilo že tradicionalno martinovanje in tako počastilo praznik sv. Martina.

Sv. Martin je krščanski svetnik, rojen na Madžarskem. Legenda pripoveduje, da je v svoji skromnosti zavrnil ponudbo za škofovsko

mesto in se je vernikom skril, a so njegovo skrivališče izdale goske s svojim gaganjem. Bil je neizmerno skromen, zavzemal se je za reveže. Je zavetnik vinogradnikov in kmetov.

V programu našega martinovanja so sodelovali in se nam predstavili Pihalni orkester SVEA Zagorje, pevci Društva upokojencev (DU) Kog, pevci in folklorna skupina DU Mislinja, folklorna skupina DU Pragersko, pevci DU Središče ob Dravi, ljudske pevke Kulturnega društva (KD) Obrež, učenci OŠ Središče ob Dravi ob stojnici z izdelki likovnega krožka in programa »Popestrimo šolo«, učenca središke osnovne šole in ormoške glasbene šole - harmonikarja Peter in Vid.

Prvič letos je sodelovala tudi folklorna skupina iz madžarskega mesta Zalakaros s svojimi značilnimi plesi in petjem. Zahvala Beti Tomašič iz Obreža, ki je poskrbela za prevod iz madžarščine v slovenski jezik, ter s tem prispevala za sporazumevanje.

Med gosti so bili tudi predstavniki občine Osečina iz Srbije. V času martinovanja pa so bili v tem delu Prlekije na izletu pohodniki planinskega društva iz Pule in Reke, se ustavili tudi pri nas, se udeležili prikaza priložnostnih običajev in ob tem uživali. Med njimi je bila

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

udeleženka, ki izvira iz okolice Sv. Tomaža, in jim je pripovedovala o navadah ob tem prazniku.

Med vsem tem pa je napočil čas, da se mošt spremeni v vino, za kar pa so poskrbeli krstitelji Drago, Milan in Janko, ki so prikazali krst mošta po starem običaju, z željo, da naj bo vino »VINO« in »VODA« voda, nikakor pa naj se to ne meša, ker to je greh.

S sladkim moštom, dobrim vinom in pečenimi kostanji so se izkazali tudi vinarji, ki so s tem popestrili prireditve.

Na prireditvi pa smo bili prijetno presenečeni še zaradi prav posebnega dogodka. Tilika Jambrovič, naša sokrajanka in članica TD Središče ob Dravi, je namreč prejela posebno priznanje za prizadevno prostovoljno delo v raznih društvih in organizacijah. Podelil ji ga je predsednik Turistične zveze Slovenije Peter Misja. Tega priznanja se je Tilika neizmerno razveselila in z njo tudi mi. Iskreno ji čestitamo in se še nadalje veselimo skupnega sodelovanja.

Ob koncu velja zahvala vsem za pomoč, da je ta prireditev uspela, tako članicam TD za kulinarične dobrote, vinogradnikom za vino, hvala članom KD Bukovci, ki so tudi tokrat postregli s praženim krompirjem.

Vsem prisrčna hvala in na svidenje prihodnje leto.

Betina Tomašič

Srečanje z Madžarsko folklorno skupino

Kot članici Turističnega društva (TD) Središče ob Dravi mi je bilo v ponos, da mi je bilo omogočeno, da lahko izrazim svoje poreklo in razumevanje madžarskega jezika. Članice TD so me prosile za pomoč pri prevajanju in vodenju folklorne skupine iz Madžarske, iz kraja Zalakoros, ki so nas s svojim nastopom zelo navdušili. S skupino folklornikov so prišli tudi njihov župan, ravnateljica osnovne šole in predsednik turistične zveze Madžarske.

Ravnateljica šole Jasna Munda s tremi učenkami jim je omogočila ogled naše središke šole. Madžarski gostje so bili nad urejenostjo šole zelo navdušeni. Ker je v skupini bilo dosti mladih, mislim, da bodo obdržali medsebojne stike in mogoče postali tudi prijatelji. Naši gostje iz Madžarske so bili presenečeni nad tako lepim in toplim sprejemom, pa tudi programom. Rekli so, da imajo občutek, kot da smo že dolgo prijatelji. Zato bi radi z nami obdržali stike. Jaz se bom potrudila in po svojih močeh pomagala pri medsebojnem sporazumevanju.

Mislím, da niso pričakovali, da bomo lahko rešili tudi mogoče še edino oviro - jezikovno sporazumevanje. Zato se še enkrat zahvaljujem TD, da so mi zaupali tako odgovorno nalogo. Lažje je speči

potico ali drobno pecivo kot prevzeti skupino turistov, jih usmerjati, ugoditi njihovim in našim željam, predstaviti kraj, poskrbeti za sporazumevanje in konec koncev zadovoljiti vse udeležence. Madžarski gostje so se odpravili domov zelo zadovoljni.

Ana Munda

Martinov koncert Godbe na pihala

Godba na pihala Središče ob Dravi je v nedeljo, 10. novembra, v kulturni dvorani Sokolana priredila svoj tradicionalni Martinov koncert. Letošnji koncert so posvetili dolgoletnemu prijatelju, nekdanjemu dirigentu in zvestemu poslušalcu Alojzu Krajncu.

Tudi letos so godbeniki pripravili za koncert pester program. Začeli so z domačo Središko koračnico, ki jo je napisal Alojz Krajncan. Zaigrali so še njegovo Toto vižo, v kateri je bilo slišati ljudske prleške pesmi, kot so »Dere sem jaz mali bija« idr. V nadaljevanju so zaigrali še Bass polko, na basu je soliral Renato Horvat, Klarinetten-Komik, solistka je bila klarinetistka Ester Nives Škvorc, Drei aus Silber, v kateri so solirale flavtistke, Strangers in the Night, Slovenske pozdrave idr. V drugem delu so godbeniki presenetili s priredbami dalmatinskih skladb: Ružo moja crvena, Cesarico in Velo Luko. Navdušenemu občinstvu so na koncu zaigrali kot dodatek še Skalinado.

Tako kot vsako leto so godbeniki predstavili v programu svoje letošnje delovanje v domači občini in drugod, kar so podkrepili tudi s fotografijami. Med vsemi nastopi najbolj izstopa sodelovanje na 18. tekmovanju godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla, na katerem je Godba na pihala Središče ob Dravi osvojila zlato priznanje.

Po koncu koncerta so se vsi obiskovalci lahko družili z godbeniki ob kapljici novega vina in pokušanju sladkih dobrot.

Godbeniki pravijo, da Martinov koncert predstavlja vrhunec sezone. Zavedajo se, da so samo ljubitelji glasbe, ki vse leto resno vadijo, da lahko ob koncu leta pripravijo tak koncert. Nagrada in največje priznanje jim je polna dvorana zadovoljnih ljudi.

Vsi tisti, ki ste ta koncert zamudili, boste imeli priložnost slišati središke godbenike na Štefanovem koncertu 26. decembra.

Tekmovanje godb v Ormožu

Miro Mele

Središki »turisti« na izletu

V soboto, 12. oktobra, smo se člani turističnega društva odpravili na izlet v Maribor. Morda se je komu res zdelo, da Maribor tako in tako poznamo, a se je izkazalo, da se »turistični« pogled na Maribor bistveno razlikuje od tistega, ki smo ga navajeni ob vsakdanjih opravkih.

Zbrali smo se ob 7.30 in že čez nekaj minut smo se podali na pot. Nekajkrat smo se ustavili, da so vstopili še udeleženci v drugih krajih. Založiti pa smo se morali s hrano in pijačo, zaradi česar se je urnik potovanja začel premikati v zamude. Pa nič ne de, ob devetih smo bili že na parkirišču in vodička nas je pričakala opremljena z našim programom, a seveda tudi z načrtom B v primeru zamude. Začeli smo z ogledom Maribora. Mesto je nastalo ob Dravi in zaradi Drave, zato ima značilne lastnosti mesta ob reki. Ogledali smo si

Še nekaj ulic in uličic in že smo morali pohiteti na avtobus, ki nas je odpeljal do izhodišča za pot na splav. Turistični delavci na splavu so nas sprejeli, kot se spodobi, z dobrodošlico in glasbo. Seveda smo tudi zaplesali, krstili našo predsednico za splavarko Miciko in se malo podprli, ker prazna vreča pač ne stoji pokonci. Vreme nam sicer ni bilo najbolj naklonjeno, a smo kljub temu spoznali mogočnost in eleganco mariborskih mostov, čudovito obvodno stanovanjsko arhitekturo. Opazili smo veliko razliko med levim in desnim bregom Drave. Na levem staro mesto z jasno vidnimi - stoletja starimi - strukturami in desno industrijski del, ki je zadovoljeval drugačne potrebe. Mostovi pa so ti dve nasprotji povezali v

Začetek ogleda Maribora

zanimivo podobo starega mesta, ki je živelo z reko, in novejšega, ki je živelo z železnico in industrijo. Od spomenika NOB, Kojak, ki je še danes opomin človeški brezumnosti, smo se podali po mestu do obnovljenega Štukljevega trga, zaznali utrip Gosposke ulice in si na Glavnem trgu ogledali zanimivo arhitekturo s prevladujočim baročnim kužnim znamenjem. Podali smo se do stolnice in občudovali mogočnost stavb, ki opredeljujejo bistvo škofijskega, univerzitetnega, izobraževalnega in upravnega središča severovzhodne Slovenije. Seveda ni šlo brez kratkega obiska gledališča.

Na glavnem trgu

Krst splavarke Micike

funkcionalno celoto. Priporočamo ogled Maribora z reke, saj tako mesto bolje razumemo.

Ko smo »splavarjenje« končali, smo se ponovno vkrkali na avtobus. Žal pa je začelo tudi močnejše deževati. Središčani pa se seveda ne damo in smo tako uporabili avtobus še za ogled mestnega predela, ki je bolj povezan z našimi gostitelji iz turističnega društva na Studencih. Posebna zanimivost v tem delu Maribora je Jožefova cerkev, ki hrani čudovite baročne umetnine in izjemno lepo prižnico. Tamkajšnje orgle se mogočno oglasijo pod prsti organistov.

Pred gasilskim domom na Studencih

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Vodnjakov, ki so dali Studencem ime, si zaradi dežja nismo ogledali, ampak smo raje odšli do znane pohorske vzpenjače in se podali tudi v smučarsko areno. Z vzpenjačo se nismo popeljali, ker je bilo deževno in megleno, zato zagotovo ne bi mogli uživati z višine 1000 metrov na panoramo Maribora. Že panorama z mnogo nižje Studenske planote je bila bolj ali manj meglena.

Pogled smo »vrgli« še na Pekrsko gorco in nekatere objekte četrtni skupnosti Studenci ter končali v gasilskem domu, kjer so nam pripravili prijazno dobrodošlico s pogostitvijo.

Čisto na koncu pa smo izvedeli za presenečenje. Pravzaprav ne za eno, ampak za dve. Ravno tega večera smo slišali, da je naša članica Matilda (Tilika) Jambrovič dobila priznanje turistične zveze za naj prostovoljko leta 2013. Poznate jo, a vseeno nekaj povejmo o njej. Pozitivna, delavna, nasmejana, vedno pripravljena pomagati. Sodeluje na vseh prireditvah v kraju, kjer se resnično kaj dogaja: razstave, vodi tečaje pletenja, pomaga pri pogostitvah, proslavah, še vedno se veliko udeležuje promocij Občine Središče ob Dravi po Sloveniji in izven nje (v Hrvaški, Avstriji, Srbiji, Nemčiji...). Je aktivna članica TD Središče od njegove ustanovitve, članica GD Središče že 58 let, članica RK, aktivno sodeluje pri Društvu osteoporoze, je članica Društva za telesno vzgojo Partizan, članica Društva kmečkih žena, Društva upokojencev. Povsod je dejavna (tudi pri čistilni in humanitarni akciji). Njen ajdov kruh z orehi pa je sploh zmagovalec. Seveda je popestrila tudi naš izlet.

Stara trta s splava

Drugo presenečenje pa je bilo v obliki srečelova za vse udeležence in gostitelje.

Skupaj smo ugotovili, da smo se na celodnevem druženju z Mariborom mnogo naučili in okrepili željo, da še tesneje sodelujemo. Sedaj so na potezi Studenčani in veselimo se, da jih bomo lahko gostili pri nas.

Rahlo utrujeni smo se v veselem vzdušju vrnil domov.

Katja Volgemut, DTV Partizan

Partizanovci na izletu

V novembru smo se člani društva Partizan spet odpravili na kopaanje, tokrat v Male Moravce.

Združili smo prijeto s koristnim in se najprej odpravili v Veržej na ogled rokodelske delavnice, ki nam jo je predstavila Urška Ambrož. Starejši smo ji prisluhnili in se čudili njenim spretnim rokam, manjši udeleženci pa so se seveda preiskusili v izdelovanju svojih lastnih stvaritev. Nastale so krasne lončene posodice.

Ogledali smo si trgovnico in razstavo z njihovimi različnimi izdelki: od lončenih, kovanih, pletenih do lesenih.

Na koncu pa smo se načudili tudi zanimivim zemljankam (slamnate hiške), v katerih se da preživeti poletne dni na povsem poseben način. Okrog poldneva pa smo se končno odpravili na sproščujoč del izleta, uživanje v bazenih. Tam smo se res osvobodili vseh skrbi, se predali počitku, pogovoru, smehu, skratka prijetnemu druženju. Dan smo preživeli v čudoviti družbi, videli smo veliko zanimivega in izvedeli marsikaj koristnega.

Silva Marčec

Kombinatke

Svoboda je, da povemo svoje mnenje s prijaznim tonom in da poslušamo mnenje drugih z nasmejanim obrazom. Če pa nekdo s petjem izraža svoje mnenje, pa ga je res z veseljem poslušati. Če zapojemo veselo, *bo korak takoj lahak. In srce se bo razvnelo, glavo kvišku dvigne vsak. Hej!*...

S to pesmijo so pevke Ženskega pevskega zbora (ŽPZ) Kombinat in trije muzikanti začeli svoj koncert v središki Sokolani. V svojih vrstah imajo prijetno gospo Maksimiljano Ipavec, ki nas je vodila skozi koncert tako, da je pred vsako pesmijo povedala zgodovino neke pesmi (kdaj in kje je nastala, kdo je njen avtor, kdo in kje jo je prvič zpel...). Poslušalci smo ji bili za vse povedano zelo hvaležni. Zato bom za tiste, ki niste bili z nami v Sokolani, predstavila, seveda krajše kot je to storila Maksi, nekaj pesmi, ki smo jih poslušali ali pa tudi zraven zapeli.

Zdenka B. Slavič

V razmislek pred bližajočimi se prazniki

Velika jedilnica, mnogo lepo pogrnjenih miz. V svetlečih se kromiranih posodah hrana. Mnogo hrane. Meso in zelenjava vseh vrst - na različne načine. Ljudje v vrsti se skoraj prerivajo s svojimi krožniki: iščejo, izbirajo, si nalagajo polne krožnike... Vse je vablivo, vse je treba poskusiti, potem pustiti, če slučajno ne ustreza okusu.

Najrazličnejše solate, prikuhe, polivke, pecivo, sadje... Iz bifeja si nosimo pivo, vino, sokove - vse zastonj, saj smo plačali ponudbo »all inclusive«! Najemo se in se držimo za trebuhe, hrano hvalimo ali grajamo, ugotavljamo, da preveč jemo. Ampak... ne moremo se zadržati. Požrešnost in razum pač ne gresta skupaj.

Berem knjigo koroške pisateljice Maje Haderlap Angel pozabe. Knjiga, ki bi jo morali prebrati vsi, da bi vedeli in da ne bi pozabili. Da bi se zavedali, kako dobro nam je. Da ne bi kritizirali, da bi bili prijazni drug do drugega, da bi sprejemali svet okoli nas takšen, kot je. Da bi bili veseli, ker smo tukaj, na našem lepem koščku zemlje in bi uživali v majhnih, drobnih radostih. »Tako malo kruha smo imeli v taborišču,« pokaže babica s palcem in kazalcem velikost rezin, ki so jih delili zapornikom. »Zadostovati je moral za ves dan, včasih za dva. Pozneje nismo dobili niti tega in smo o kruhu le fantazirali.« Babica spravlja v žepe svojega predpasnika drobtine in kruš-

Bojan Adamič in France Kosmač sta ustvarila prvo Če zapojemo veselo. V nemščini odpeta je bila Einheitsfrontlied, ena najbolj znanih pesmi nemškega delavskega gibanja. Prvič so jo zapeli 1935. leta na glasbeni olimpijadi v Strassburgu. V angleščini in malo prevedena je zvenela Soup song (Pesem o juhi). Nastala je v stavkovnem valu leta 1937 v ZDA. V slovenščini pa je bilo slišati tako: *Naložil sem v banki prihranek, da kupim si avto morda. A ko sem denar svoj zahteval, dobil sem odgovor le-ta. Juhe, juhe, le skledico juhe dobim...*

Portugalska pesem upora Grandola, Vila Morena je bila začetnica demokratske vladavine na Portugalskem. V ruščini so odpele Katjušo. V italijanščini odpeta pesem Mi hočemo enakopravnost priča o tem, da delavci, ki želijo živeti od svojega dela, niso hudodelci, so ljudje, ki želijo živeti svobodno. Bella ciao je ženska pesem, pesem delavk na riževih poljih v Italiji. S pesmijo so si dajale moč za delo in za premaganje vseh ponižanj. Tudi pesem Power to the people Johna Lennona smo slišali. Pesem upora je prav za njih napisala njihova članica in kantavtorica Ksenja Jus, ki nam je »v odmoru« predstavila svoje tri pesmi. Sestre, le k soncu svobodi je nekoliko spremenjena pesem Bratje, le k soncu svobodi. Bilečanka je nastala v koncentracijskem taborišču v Bileči. Avtor je Milan Apih, ki je tam tudi vodil zbor slovenskih internirancev. Veseli veter je originalna skladba iz filma Otroka kapitana Granta, ki so ga posneli leta 1936 v Rusiji. V Slovenijo je prišla z ruskimi ujetniki in kasneje postala himna Antifašistične fronte žensk (AFŽ). *Nekje je dežela, kjer vlada svoboda, kjer srečen je kmečki in delavski rod. Tam kmeta ne guli nobena gospoda, kdor dela, uživa truda plod...*

Ta kitica pa je iz pesmi Nabusimo kose.

Je še kaj lepšega kot to, da nekomu polepšaš večer? Bodimo solidarni, ne sebični. Pojmo in se smejmo. Maksi bi to lepše povedala. Takšne ljudi z veseljem poslušaj. Kot sem z veseljem naslednji dan prisluhnila besedam našega župnika pri maši, ko sem pesmi upora zamenjala za cerkvene pesmi. In tudi to je svoboda.

no skorjo. Ko gre po dvorišču ali v hlev, raztrosi kruh živalim. Kokošim v velikem loku vrže drobtine, kravam in svinjam pa tlačji skorjo v gobec. »S kruhom se je treba spomniti tudi živali,« reče babica, »kruh, ki ga človek razdeli, se zmeraj vrne.«

In naša jedilnica? Koliko hrane gre tukaj med odpadke! Niti za hrano živalim se ne sme uporabljati. Ni mi jasno, zakaj ni dobra za živali, če je bila dobra za ljudi. Narobe svet! Včasih smo vse pomije vlivali prašičem in kako veselo so jih jedli. Da, tudi živali se morajo spreminjati z nami vred. Vendar pa... Dan mi včasih polepša droben, prijazen dogodek. Tudi v sedanjem čudnem času in v naši jedilnici.

Po kosilu sta ob mizi sedeli dve lepi gospe. Ljudje so lepi, ko so prijazni, nasmejeni, pozitivni in ti morda rečejo, da so te včeraj pogrešali. To je balzam za dušo. Pred seboj sta imeli krožniček z dvema koščkoma peciva. In skupaj sta jedli s krožnika.

Skromnost, domačnost, prijateljstvo je velo od njiju. In bilo mi je prijetno, da so še takšni ljudje na svetu. Le premalo jih je. Žal.

Na svoje okolje hočem gledati s pozitivne strani in ohranjati predvsem lepe spomine.

K svojim spominom sem dodala še en redek biserichek - skromnost.

Anja Kranjčec

Zelenjava je kul!

V želji po promociji sveže slovenske zelenjave in ozaveščanju mladih o njenem pomenu, smo konec novembra na kmetiji Kranjčec v Godenincih bili gostitelji nagradnega zelenjavnega izleta. Gospodarsko interesno združenje Slovenska zelenjava je namreč pripravilo veliki nagradni natečaj na temo Zelenjava je kul, kjer so se s svojimi likovnimi deli za prave mlade umetnike izkazali učenci 7. razreda OŠ Ketteja in Murna iz Ljubljane. Prejeli so eno izmed treh glavnih nagrad - nagradni izlet na zelenjadarsko kmetijo in tako se je naše skupno popotovanje pričelo.

Hladnemu novembrskemu jutru navkljub, smo se po uvodnem spoznavanju in predstavitvi ter pozdravu župana z našimi mladi-

mi obiskovalci odpravili na raziskovalni obhod kmetije, kjer smo jim predstavili postopek pridelave zelenjave. Začeli smo s prikazom setve in ogledom kalilnice, nadaljevali s predstavitvijo rastlinjaka za vzgojo sadik in razložili pomen proizvodnih rastlinjakov, sprehodili smo se mimo njiv in si na koncu ogledali še skladišča s

hladilnico. Kljub dejstvu, da se sezona pridelave zelenjave počasi končuje, smo si na naši poti po kmetiji še lahko ogledali s plodovi obložene sadike paprike in paradižnika, rastočo solato in zelje ter por, radič in krompir.

Druženje smo nadaljevali ob toplem čaju in okusni malici, ki so si jo učenci pripravili sami. Ob poskušanju sveže zelenjave so ustvarjali zelenjavne namaze, ki so v kombinaciji z domačim rženim kruhom

bili pravi hit za mlade brbončice. Zaključili smo z zabavno nagradno igro, v kateri so si prislužili velik zaboj zelenjave in domače bučno olje. Gospodar kmetije Miro Kranjčec je mlade zelenjavne navdušence povabil na ponovni obisk v poletnih mesecih, ko nas na vsakem koraku navdušujejo živopisne barve sočnih zelenjavnih plodov.

Priznati moramo, da smo bili pozitivno presenečeni nad iskrenim zanimanjem in zavedanjem mladih o pomembnosti uživanja lokalno in sezonsko pridelane zelenjave, zato jim želimo čim več zdrave slovenske hrane na njihovih krožnikih.

Mateja Munda, vodja žena PGD Središče ob Dravi

Izdelava adventnih venčkov

Leto je naokoli in zaključuje se z najlepšim časom v letu - adventom. Še lepši dnevi pa mu sledijo. Ko bomo prižgali četrto svečko na adventnem venčku, bomo z vso nestrpnostjo - še posebno pa otroci - pričakovali božič in Božička. Gospodinje že iščemo praznične recepte za piškote, slavnostna kosila ali večerje. Skoraj nepogrešljiv simbol prihajajočih praznikov, ki prispeva k decembrskemu vzdušju v vsakem domu, pa je adventni venček.

Članice Prostovoljnega gasilskega društva Središče ob Dravi smo pripravile delavnico za pletenje adventnih venčkov. Skupaj z ostalimi društvi v naši občini in sosednjimi gasilskimi društvi se nas je zbralo skoraj petdeset žena. Da nam je delo teklo boljše od rok, so nam pomagali tudi naši najmlajši, ki so s svojimi idejami popestrili marsikateri venček. Nekaj so jih izdelali tudi čisto sami.

Članice smo pripravile naravne materiale: storže, mah, lesene podstavke, šipek, orehe... Ostale udeleženske pa so s seboj prines-

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

le poljubne okraske, s katerimi so dodatno okrasile svoje venčke. Venčke smo odnesle v svoje domove, nekaj pa si jih lahko ogledate na razstavi adventnih venčkov na Grabah.

Ob delu smo se posladkali z dobrotami, ki so jih pripravile članice PGD Središče, in kuhanim vinom. Oboje pa je prispevalo svoj delež k že tako prijetnemu in ustvarjalnemu vzdušju na druženju.

Na svidenje prihodnje leto!

Vesna Žerjav

Razstava adventnih venčkov

Člani turističnega društva smo se tudi letos lotili priprave praznične razstave. Ob množici idej je naposled zmagala odločitev za razstavo adventnih venčkov. Sestajali smo se v Vaškem domu na Grabah in pridno ustvarjali razne umetnije. Venčki so, kolikor je to mogoče, iz naravnih materialov iz gozda, z vrta, iz sadovnjaka... K sodelovanju smo povabili tudi druga društva, ki so se z veseljem odzvala. Gasilsko društvo Središče je obenem pripravilo tudi razstavo v njihovem domu, nekaj njihovih umetnij pa je razstavljenih tudi na Grabah. Ustvarjali so tudi na Osnovni šoli Središče, na Osnovni šoli Stanka Vraza v Ormožu in na Humu v okviru Kulturnega društva Janez Trstenjak.

Še enkrat hvala vsem sodelujočim! Razstavo smo postavili na ogled že 1. decembra, ko so na manjši otvoritveni slovesnosti zapele obreške ljudske pevke, svoje razmišljanje o adventu in praznikih pa sta dodala tudi predsednica društva in župan.

Še vedno, predvsem ob koncu tedna, se lahko oglasite v vaškem domu, si ogledate razstavo in poklepetate z nami ob skodelici čaja ali pa kuhanega vina.

Vesna Žerjav

Obdarujmo s srcem!

Najlepši praznični čas v letu in z njim tesno povezano obdarovanje je zopet tu, pred vrati. Obdarovanje nekomu pomeni veliko, drugemu spet malo ali skoraj nič. Različnost nas bogati, a vendar je darilo vedno lepo sprejeti, to se strinjamo vsi. Časi so težki, denarja je vse manj in manj. Trgovci nam vsiljujejo razna darila, ki pa so manj osebna, že zaradi manj vloženega truda, in v njih ni (toliko) ljubezni, prijateljstva, pozornosti. Pa še draga so.

Predloge in napotke, kako narediti darila za svoje najbližje, prijatelje, sorodnike, sosede, pa tudi sodelavce in poslovne partnerje, je moč najhitreje najti na spletu, v knjigah in revijah. Vsi imamo čas, le vzeti si ga je treba. Ves trud se na koncu povrne, ko vidite sijoč obraz osebe, ki ste jo obdarili.

Kaj vse je moč narediti? Specite doma slastne piškote, naredite domačo marmelado, razne testenine, likerje, žele bombone ali domače karamele; vse to lahko zavijete v lep, že uporabljen papir, ali pa, še bolje, v vrečke iz blaga, le sešiti jih je treba. Lep poklon, predvsem nežnejšemu spolu, ni pa nujno, so doma narejena mila, kreme, kopalne soli in še bi lahko naštevali. Moški bodo verjetno bolj uživali v podarjeni domači salami, steklenici dobrega vina, slivovici ali pa domačem »jägermeistru«. Tisti, ki ste spretni s pletilkami ali kvačko, imate odlično priložnost, da obnovite te v zgodnji mladosti pridobljene spretnosti in naredite kakšen šal, kapo, rokavice ali pulover. Če ste čez leto nabirali in sušili zelišča, lahko del svojega zaklada iz narave podarite bližnjemu.

Ne smemo pa pozabiti na naše najmlajše. Otroci pričakujejo veliko, tudi zahvaljujoč reklamam po vseh možnih medijih. Vsakdo hoče nekaj podariti svojemu otroku in ga razveseliti, a vendar -

ne pretiravajmo. Knjiga je lepo darilo ali pa kakšna družabna igra ali navsezadnje vedno dobrodošle sladkarije. Vedite pa, otroci si bodo praznike zapomnili po tem, koliko časa jim boste posvetili in jih poslušali, kako rešiti kakšen problem. Igrajte se z njimi, pojdite skupaj na sprehod in bolje se boste počutili vsi. In otrok bo hitro pozabil, da mu dan prej v trgovini niste mogli kupiti lego kock za 120 evrov. Verjetno le niso bile tako nujne.

Poskusimo vzeti obdarovanje kot užitek in ne zgolj kot neprijetno na(d)logo.

Samo Žerjav

Zlata sredina Superlige

Naša članska ekipa je preteklo jesen pričela še z eno sezono v ptujski Superligi, kjer se v družbi najboljših moštev iz Medobčinske nogometne zveze Ptuj (v višjih ligah nastopajo le Aluminij, Drava in Bistrica) uspešno kosajo s starimi rivali, kot so med drugimi Stojnci, Videm in seveda Ormož. Kljub prepegostim spremembam na trenerskem stolčku in številčno omejenemu igralskemu kadru se našim nogometašem vsako leto znova uspe obdržati tik za najboljšimi na lestvici - v zlati sredini. Letošnji jesenski štart je bil mogoče malo manj spodbuden, a vendarle je ekipi pod vodstvom igralca - trenerja Aleša Lesjaka uspelo štirikrat odnesti ves plen in trikrat remizirati, kar je bilo zadosti za 6. mesto na lestvici in lepa možnost vzpona vse tja do 4. mesta v spomladanskem delu. Velja omeniti Danila Žerjava, ki tudi to sezono nesebično posoja svojo trenersko licenco.

Igralci in uprava kluba si v prihajajoči pomladi vsekakor želijo (in zaslužijo) bolj polne tribune in glasnejšo spodbudo. Res je sicer,

da fantje igrajo najprej zase, za svojo »dušo«, a tesno za tem je tudi ponos igrati za klub in uspešno predstavljati naš kraj.

Se vidimo spomladi na Gradišču!

Zlatka Marčec

Nadaljevanje konjeniškega tabora in kostanjev piknik

V prejšnji številki našega glasila smo objavili prispevek o konjeniškem taboru, ki ga je za šolske otroke organiziralo Konjeniško društvo Središče. Špela Majcen Sok, ki je opisala dogajanje iz prvega dne tabora, je bralce seznanila tudi s tem, da je organizatorjem in udeležencem takrat zelo nagajalo vreme. Zaradi avgustovskih neobičajno nizkih temperatur in napovedanih padavin smo se odločili, da drugi del predvidenih aktivnosti izvedemo ob bolj ugodnih razmerah. Obljuba dela dolg in nedokončan program tabora smo združili s kostanjevim piknikom. Tokrat smo imeli srečo, saj je sončna sobota kar vabila v naravo. Udeleženci tabora so bili temu primerno razposajeni in polni prekipeljavne energije. Ekipa, ki je skrbel za potek aktivnosti, je imela polne roke dela z usklajevanjem in predvsem zagotavljanjem varnosti.

Ponovili smo teoretične osnove znanja o konju, negi, opremi in delu s konjem, zatem pa smo v dveh skupinah prešli tudi v prakso: mladi jezdec so tokrat že zelo samozavestno osvajali večšine jahanja. Poleg tega so spoznali tudi osnove vožnje s kočijo in dobili priložnost prijete za vajeti ter se preizkusiti v vlogi kočijaža.

Skoraj celodnevni trening jahanja smo zaključili s tekmovanjem o pridobljenem znanju. Preizkušnja je bila še zahtevnejša, saj so tekmovalce poslušali starši in prijatelji, a znanja in tekmovalnega duha zares ni manjkalo. Po podelitvah priznaja za udeležbo pa je ob vonju po pečenem kostanju sledil najbolj mikaven del – vožnja s kočijo, ki je vzbudila toliko zanimanja, da skoraj nismo opazili, kdaj se je dan prevesil v večer. Živzav okrog kočij in konjev je le počasi ponehal. Navdušenje, prošnje po še kakšni vožnji se kljub utrujenosti kar niso polegale.

Poslovali smo se zadovoljni, obogateni z novimi izkušnjami, in si obljubili, da se naslednje leto gotovo spet srečamo.

Člani konjeniškega društva, ki smo sodelovali v taboru, se še enkrat zahvaljujemo staršem za zaupanje in hkrati upamo, da smo pri mladih uspeli še povečati željo po delu s konji, negovanju spoštljivega odnosa do živali ter preživljanju čim več prostega časa v naravi.

Alja Dogša, Maja Filipič

Prireditev devetošolcev »Naprej v preteklost«

Devetošolci OŠ Središče ob Dravi smo tudi letos priredili že tradicionalno prireditev devetošolcev. Prireditev z naslovom »Naprej v preteklost« je potekala v soboto, 23. 11. 2013, s pričetkom ob 18. uri.

Na to prireditev smo se pripravljali kar nekaj časa. V soboto smo končno dočakali dan, da smo se lahko izkazali. Dvorana je bila nabito polna – tako kot tudi naša košarica za prostovoljne prispevke. Vsem, ki ste darovali kakšen koli prispevek, se iskreno zahvaljujemo.

Prireditev je potekala brez kakšnih večjih napak. Pokazali smo veliko pevskih, plesnih in tudi dramskih točk ter dodali še nekaj šaljivih videoposnetkov. Naš program je popestrila še tamburaška skupina »Zlate strune« iz Miklavža pri Ormožu, sodeloval pa je tudi mladinski pevski zbor naše šole. Pri tem, da smo prireditev lahko izpeljali, so nam pomagale številne osebe. Zato se vsem, ki ste nam kakor koli pomagali pri izpeljavi prireditve, še enkrat iskreno zahvaljujemo.

Antonija Filipič

Tehniški dan: Steklopihaška delavnica

V četrtek, 24. oktobra, se je na naši šoli odvijal tehniški dan za vse učence. Obiskala sta nas gospoda Boris in Franc iz ljubljanskega podjetja LabTeh, ki se ukvarja z izdelovanjem steklenih kemijskih pripomočkov, izvaja pa tudi steklopihaške delavnice po vsej Sloveniji.

Prvo šolsko uro smo se zbrali v šolski jedilnici, kjer nam je gospod Boris predstavil način pridobivanja stekla in vrste stekla. Gospod Franc, ki je eden redkih usposobljenih steklopihačev v Sloveniji,

pa nam je praktično prikazal obdelovanje stekla. Oblikoval je različne izdelke, mi pa smo z zaščitnimi očali opazovali, kaj se dogaja s steklom ob segrevanju.

Po uvodni predstavitvi smo nadaljevali delo po skupinah. Seznanili smo se z različnimi poklici, ki so povezani s steklom, izdelali plakate in miselne vzorce, reševali delovne liste o steklu, različne stekleničke smo okrasili z dodajanjem mase za oblikovanje ali volnenimi nitkami, slikali smo na keramične ploščice.

Učenci predmetne stopnje pa so se preizkusili v slikanju na steklo pod vodstvom gospe Marije Štampar. Nastali so zelo lepi izdelki. Vsaka skupina učencev je odšla tudi v steklopihaško delavnico, kjer je vsak učenec napihal svoj stekleni izdelek in se preizkusil kot oblikovalec v risanju zamisli za stekleni izdelek. Najboljše zamisli so bile nagrajene s steklenimi solzicami.

Tehniški dan je potekal v prijetnem in delovnem vzdušju, učenci pa so bogatejši za novo zanimivo izkušnjo.

Dragi otroci, spoštovani starši, cenjeni občani!

„Vsak konec vsebuje nov začetek.“

(Yi jing)

Želimo vam veliko uspešnih začetkov, ki vam jih bo ponudilo leto 2014.

Srečno!

*Kolektiv Osnovne šole Središče ob Dravi in
Vrtca Navihanček*

Tatjana Podgorelec Strelec

POŠ-tena mera dejavnosti učencev OŠ Središče

Tudi v letošnjem šolskem letu se v okviru projekta Popestrimo šolo na OŠ Središče ob Dravi izvaja dvanajst različnih aktivnosti. Aktivnosti izvajamo na dveh partnerskih šolah, in sicer enkrat mesečno na OŠ Stanka Vraza v Ormožu, nekaj srečanj pa zaradi oddaljenosti predvidevamo tudi z drugo partnersko šolo Mislinja.

V poletnih počitnicah smo z učenci, ki so obiskovali aktivnost Muzikalična cesta, oblikovali ansambel in napisali besedilo za prvi nastop, ki je bil hkrati dobrodošlica učencem in delavcem šole, še posebej pa prvošolčkom.

Pri ulici vrtničarjev smo se seznanili z različnimi zelišči in njihovo uporabnostjo. Nekaj načinov uporabe smo preizkusili tudi sami. Šivali smo mošnjičke iz blaga, ki smo jih napolnili s sivko. S pomočjo rastlinske prozorne mase za milo, eteričnega olja limonske trave in mletih bučnih semen smo z dodatkom sivke in kamilice izdelali bučo milo z zelišči. Zelišča smo uporabili tudi pri peki zeliščnih kvašenih štručk. Dan pred tradicionalnim slovenskim zajtrkom smo iz domače skute izdelali namaza z drobnjakom in rdečo papriko, iz kozjega mleka pa smo naredili čisto pravi hlebček sira.

označevalce zelenjave, s pomočjo katerih bomo natančno vedeli, katero zelenjavo bomo posejali, oz. posadili na vrtu.

Vrtničarji pa smo tudi veliko pekli. Seznanili smo se s tradicionalno peko kruha v krušni peč, lotili smo se peke čarovniških in bučnih

Vrtničarji tudi letos prekipevamo od zelenega življenja. Kot pobudniki prve šolske zelemenjave, ki smo jo izvedli v avli naše šole in na partnerski šoli Stanka Vraza, so učenci in delavci izmenjevali ali podarjali semena, sadike, pridelke (zelenjava, sadje, začimbe, gobe, oreščki...), izdelke (marmelade, domače začimbe...), recepte, izkušnje in navdihe z domačega vrta. Nekaj sadik, sadja in zelenjave bomo pridelali v šoli, zato smo po permakulturi izdelali visoko zelenjavno in sadno gredico. Pozabili nismo tudi na lesene

piškotov, pred bližajočim se adventom pa smo spekli venčke iz kvašenega in slanega testa. Zakorakali smo v zimski čas, v katerem je polno obolenj in tako smo iz črne redkve in medu izdelali zdravilo proti obolenjem dihalnih poti. V zimskem času bomo s pridom uporabljali zelišča, ki smo ji posadili v lončke, praznike pa si bomo polepšali z božičnim žitom.

Prostovoljci vseh treh triad nadaljujemo s prostovoljstvom tudi v tem šolskem letu, ko smo svojo dejavnost razširili še na domačo enoto vrtca, partnersko šolo, turistično društvo Središče in tukajšnje društvo upokojencev.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Učence devetega razreda so v dveh delavnicah pomagale starejšim pri različnih opravilih. V oktobru pa smo se s stojnico udeležili dobrodelne prireditve za Laro, ki je potekala v Spartacusu v Murski Soboti. Predzadnji dan v novembru smo se prostovoljci odpravili v zavetišče za male živali v Maribor, kjer smo predali zbrano hrano in pripomočke za pse in muce. Trudimo se pokrivati različna področja in v mladih prebuditi čut do sočloveka in solidarnosti.

V okviru aktivnosti Cesta besednega golaža smo izvedli bralne urice, ko smo ob branju različnih knjig ustvarjali naprstne lutke, knjižna kazala, krone in knjižico drobnih misli. Ogledali smo si tudi nekaj slovenskih mladinskih filmov in napisali pismo dobremu možu Miklavžu, ki v decembru prvi obdari pridne otroke.

Radijci so učenci, ki obiskujejo aktivnost Cesta glasnih zvočnikov. Njihova naloga je tedensko oblikovanje in snemanje šolskih radijskih oddaj, ki jih lahko poslušate na blogu Dežela poti do uspeha. Z učenci, ki obiskujejo to aktivnost, smo se v mesecu

oktobru odpravili na obisk radia Prlek, kjer smo spoznali pomen delovanja radia, naloge zaposlenih in njihovo tehnologijo.

Pri Cesti starih dobrih iger smo izkoristili lepo septembrsko vreme in tako smo se spomnili iger babic in dedkov, ki smo jih v lanskem letu narisali v šolskem igralnem parku. Ugotovili smo, da nimamo figur za igro Človek ne jezi se in šah, zato smo se lotili izdelave le-teh. Figure za igro Človek ne jezi se smo izdelali z recikliranjem plastičnih steklenic. Steklenice smo kaširali in pobarvali, izdelali pa smo še glave piščančkov, medvedkov, psičkov in račk. Nastale so živalske figurice, iz kartona, pene in filca pa smo izdelali igralno kocko. Sledila je še izdelava šahovskih figur, tako da smo figure na les oblikovali s pirografom. V zimskem času pa bomo obudili še nekatere igre, ki so pri današnjih generacijah učencev že skoraj pozabljene.

S fotoaparatom in kamero smo se v okviru aktivnosti Pot k Splavnici odpravili do Splavnice, kjer smo si ogledali učno pot in si izdelali načrt za izdelavo predstavitvenega filma in makete Splavnice. Splavnico bomo vključili tudi v raziskovalno nalogo turistične zveze Slovenije, ko bomo s tremi učenkami 6. razreda v nalogi z naslovom Zabavajmo se z bučami predstavili prireditev za mlade, ki bo zajemala eno nočitev in bo v okviru taborjenja potekala ob Splavnici. Namen tega projekta pa bo seznanitev mladih iz ostalih koncev Slovenije z našim krajem, s kulinariko in zgodovinskimi ter ostalimi značilnostmi.

Pri aktivnosti Ulica brez jeze in strahu razvijamo in spodbujamo socialni razvoj učencev, krepimo protistresno sproščanje, oblikujemo identiteto in se trudimo za izboljšanje samopodobe. Učenci so z izdelavo spominkov za učitelje, izdelavo ogrlic, izdelovanjem slik in delavnico s starši urili ročne spretnosti in s tem gradili pozitivno samopodobo. V sodelovanju z drugimi in sodelovanju ob stojnici urijo socialne veščine, s tem pa jim je omogočeno lažje vključevanje v družbo vrstnikov.

Z učenci smo se podali tudi v svet izdelovanja ogrlic iz fimo mase, izdelovanja voščilnic s tridimenzionalnimi motivi, oblikovanja okrasov iz rafije, k barvanju okvirjev, izdelavi adventnih venčkov, izdelovanju okrasov za šolsko praznično smreko in v svet ustvarjanja s starši. V okviru čarovniške delavnice so nastali izdelki vezani na noč čarovnic. Z ustvarjanjem gradijo učenci pozitivno samopo-

Nadaljevanje s prejšnje strani

in gradu v kraju Grad na Goričkem. Na martinovo soboto so bili učenci devetega razreda v okviru prevajalske delavnice v vlogi prevajalcev, saj so delali družbo in usmerjali učence iz Zalakarosa, mesta v bližini Blatnega jezera, ki so se udeležili prireditve v Središču. Nemški in angleški jezik so tako uporabili kot jezik sporazumevanja s sovrstniki iz druge države.

S številnimi aktivnostmi, s katerimi bogatimo in krepimo različna področja učencev, poskušamo učencem popestriti popoldneve na nekoliko drugačen način, kot pa je igranje iger, brskanje po spletu, facebook-u in gledanje televizije.

dobro, v naslednjih mesecih pa bomo pri tej podaktivnosti obravnavali tudi različne vsebine in tematske delavnice o prijateljstvu, spolnosti...

POŠ-evci se dobivamo tudi med počitnicami, kjer v okviru Poti ustvarjalnosti izvajamo številne delavnice, pri katerih ustvarjamo izdelke vezane na letni čas, razvijamo športne aktivnosti, kuhamo, eksperimentiramo, skratka uživamo.

Aktivnosti v okviru projekta pa ne izvajamo samo med tednom, ampak tudi v soboto. Tako smo v okviru Ceste sobotnih potepanj izvedli zgodovinsko in prevajalsko delavnico. Septembra smo se v okviru zgodovinske delavnice s 43 učenci odpravili na ogled doživljajskega parka Vulkanija

Sonja Kosi

Naravoslovni dan: tradicionalni slovenski zajtrk

V petek, 15. 11. 2013, so učenci po vsej Sloveniji zajtrkovali tradicionalni slovenski zajtrk. Na OŠ Središče ob Dravi pa so učenci od 1. do 5. razreda ta dan izvedli svoj drugi naravoslovni dan z naslovom Tradicionalni slovenski zajtrk. Pogovorili so se o pomembnosti zajtrka ter spoznali običajni slovenski zajtrk, ki so ga imeli že njihovi starši, dedki in babice nekoč. V jedilnici jih je počakal takšen zajtrk. Tako so jedli kruh, domače maslo, mleko in med ter jabolko. Najrajši od vsega so posegali po medu. Odločili smo se, da se bomo v letošnjem šolskem letu bolj posvetili mleku.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Nekaj dni prej smo poprosili lokalnega pridelovalca mleka na kmetiji Marije in Milana Rakuša iz Obreža, če si lahko ogledamo njihov hlev s kravami. Dogovorili smo se, da bomo prišli v dveh skupinah, ker bi nas drugače bilo naenkrat preveč.

Z veseljem sta ugodila naši želji ter nas pričakala pri velikem hlevu. Vsi smo se začudili njegovi velikosti ter velikemu številu krav, ki so nas veselo opazovale ter pozdravile s svojim mukanjem. Najprej nam je ga. Marija razložila, kako skrbijo za krave, s čim jih hranijo, kako dobijo mleko in teličke ter zakaj vse imajo krave (za mleko, meso). Ko smo si ogledovali hlev, smo bili spet zelo presenečeni, saj smo opazili, da krave niso privezane in se prosto sprehajajo po hlevu. Najbolj zanimivo pa je bilo, da nobena ni imela rogov. Učenci so si močno želeli krave tudi pobožati. Nekatere med njimi so jim to tudi pustile. Najbolj so jih pritegnili mali telički, ki so bili v posebnem prostoru. Najmanjša med njimi sta bila dvojčka.

Po ogledu hleva nas je gospa Marija popeljala v molznico. To je prostor, kjer pomolzejo krave. Spet smo se začudili, ko smo slišali, da v ta prostor pride kar osem krav naenkrat, in to povsem samostojno. Ga. Marija jim očisti seske, nanje natakne molzni stroj in

mleko že teče. Ko so pomolzene, same odidejo nazaj v hlev, nato pride novih osem in postopek se ponovi. Ko je molža končana, je potrebno prostor dobro oprati, avtomatsko se opere tudi molzni stroj.

Nazadnje smo si ogledali še mlekarno, kamor v veliko cisterno po ceveh priteče toplo mleko. Na dan ga priteče med 400 in 500 l, odvisno od kakovosti hrane, ki so jo krave pojedle. Ker je mleko toplo, ga je potrebno ohladiti na 5 stopinj. Vsak drugi dan se pripelje velika cisterna, ki mleko odpelje v večjo mlekarno, kjer iz njega izdelajo sire, jogurte, smetane ali kateri drugi mlečni izdelek. Ob koncu ogleda so učenci lahko poskusili domači sir s kruhom ter popili topel čaj. Ga. Marija je dobro vedela, da je zunaj hladno, zato nam je to res teknilo. Vsi smo se zahvalili za zanimiv ogled ter ga. Mariji poklonili majhen spominček na naš obisk. V šolo smo se odpravili z odprtimi dežniki, saj nas je spremljalo sivo, hladno in deževno jesensko vreme. Bili smo toplo oblečeni, zato nam mraz ni prišel do kože. Nadihali smo se svežega zraka, da smo lahko nadaljevali delo v šoli. Najprej smo pomalicali, nato pa v zvezek zapisali ter narisali miselni vzorec. Ko smo končali, so učenci risali sebe kot kuharja, saj so z risbami sodelovali na nagradnem natečaju. Za nagrado so dobili pašteto.

Dan smo zaključili s filmom, ki je prikazoval ekološko pridelavo zelenjave. Učenci so bili ob koncu dneva zelo zadovoljni. Verjetno jim bo ostal globoko v spominu, saj takšnih zanimivosti ne vidijo vsak dan. Spoznali so, kako je delo na kmetiji lahko zanimivo in prijetno ter kako je pomembno, da si doma pridelaj svojo hrano.

Katja Volgemut

Utrinki iz vrtca Navihanček

Za nami so trije pestri in uspešni meseci novega šolskega leta, v katerih smo spoznali in se naučili veliko novega in zanimivega. Kot vsako leto je bil tudi letos prvi mesec namenjen predvsem spoznavanju otrok med seboj, vzgojiteljev, zaposlenih, prostorov vrtca, zunanjih sodelavcev, ki bodo prihajali med naše otroke, in pa ne nazadnje predvsem spoznavanju samega sebe.

Do sedaj se je že veliko dogajalo:

- v vrtcu smo naredili tetko Jesen (otroci so veliko ustvarjali, izdelovali, oblikovali – po skupinah, tudi na srečanjih s starši),
- imeli smo kostanjev piknik,
- izdelovali smo izdelke za razstavo v središki oljarni,
- pod krošnjami smo si naredili čajanki,
- preizkušali in pokušali smo različna zelišča, ki smo jih nabrali na našem vrtu, pripravili smo veliko zanimivih in okusnih jedi,
- ob dnevu požarne varnosti smo obiskali gasilski dom v Središču ob Dravi, kjer so nam gasilci predstavili gasilsko opremo,

- igralci Gledališča KU KUC so nam zaigrali predstavo Tri kepice prometa,
- najstarejša skupina si je ogledala razstavo malih pasemskih živali v Ormožu,
- v vrtcu smo prav tako imeli tradicionalni slovenski zajtrk, ob tej priložnosti nas je obiskal čebelar Franček,
- obiskal nas je tudi že prvi dobri mož – Miklavž s parkljem,
- vsak mesec sta nas obiskali tudi sestra Pavla, ki nam pregleduje zobke in knjižničarka Leonida, ki nam vedno pričara lep pravljичni dan,
- srečevali so se otroci iz najstarejše skupine in učenci prvega razreda na skupnih srečanjih,
- v vrtcu pa so potekale tudi obogatitvene dejavnosti, v katere so se lahko vključili otroci po svojih interesih (pohodniki, kuharski krožek, plesne urice, mali raziskovalec).

To je samo nekaj dejavnosti, ki so potekale v našem vrtcu, v vsaki skupini posebej pa se je dogajalo še veliko več zanimivega.

Samo Žerjav

Kam v kino?

Zlati časi kina so mimo, to je, kot vemo vsi, že mimo. Sodobna tehnologija nam omogoča, da si z malo spretnosti s svetovnega spleta »potegnemo« kateri koli film, priskrbimo si potrebne podnapise in že lahko uživamo doma, zleknjeni v naslonjač, ob ogledu najnovejše romantične komedije ali akcijskega spektakla, in to kakšen teden ali dva pred premiero teh filmov na velikem platnu v Mariboru ali Ljubljani. A vendar, veliko platno je vendar veliko platno. Ima svoj čar.

Kam torej v kino? Za sodobne kino užitke s hollywoodskim prihodom je najbolje poskrbljeno v večjih mestih, najbliže sta nam

dva večja kino centra v Mariboru in pa po eden v Murski Soboti in Varaždinu. Nekolika manjša je izbira, če si zaželimo kakšen dober, star klasiko ali pa kaj izven ameriškega »bleščečega« povprečja.

Tokrat si bom privoščil malo reklame za Mestni kino Ptuj, ki je že kar nekaj časa član Art kino mreže Slovenije. Na kratko povedano, ta mreža združuje slovenske kinematografe, prikazovalce kakovostnega in umetniškega filma. Cilj ptujskega in sorodnih kinematografov po Sloveniji in tudi v Evropi je v prvi vrsti spoštovanje filmske umetnosti in promoviranje filmske kulture. Zanimanja je seveda manj, kajti ljudi, ki si želijo ogledati dober iranski ali pa danski film, ni veliko, vsaj ne v manjših sredinah - kar predstavlja ptujskemu in sorodnim kinom v prihodnje svojevrsten izziv. Ljubljancanom je s festivalom Liffe to že zdavnaj uspelo.

Če se malo sprehodimo po prazničnem programu, si lahko ob koncu tega meseca in v začetku prihodnjega ogledate kar nekaj dobrih filmov, razporejenih v sekcije »art«, »družinski« in »pop«. Odlično je poskrbljeno tudi za mlajše, npr. Dedek Mraz in Teta Zima sta bila na obisku v kinu par dni pred izidom te številke Sredice. Za vsakega nekaj torej in s poudarkom na kvaliteti. Več si lahko preberete na spletnem naslovu www.kinoptuj.si.

Namig: Če se v ptujski kino odpravite med tednom (večina predstav je sicer ob koncu tedna), se lahko zgodi, da boste v kinu (skoraj) sami. Precej romantično, kajne?

POPRAVEK

V prejšnji Sredici je prišlo do napake v naslovu prispevka o galopskih dirkah. Pravilen naslov bi moral biti: Angleži in arabci tokrat dirkali v Središču.

Avtorici Tini Zdravec se za napako opravičujemo.

Kritično oko Sredice

...opaža prižgane občestne svetilke tudi takrat, ko to ni potrebno.

DOMAČI PIŠČANCI
PERUTNINSKA KLAVNICA

SEVER

VESEL BOŽIČ IN
SREČNO NOVO LETO.

Miran SEVER s.p.

Šalovci 42
2277 Središče ob Dravi
Tel.: 02/7191-394
GSM: 041 724-363

NOVO

Geo - Teh Toni Jelovica s.p.
SVETOVANJE NA PODROČJU GEODEZIJE IN GRADBENIŠTVA
Tel.: 041 443 140
E-mail : geo-teh1@siol.net

INŽENIRING ZA PODROČJE GRADBENIH IN DRUGIH UPRAVNIH STORITEV

PROJEKTIRANJE
hiš
poslovnih stavb
gospodar. posloplj
komunalnih objektov

NEPREMIČNINE
posredovanje nakup-prodaja

GEODETSKE STORITVE
ureditve mej
parcelacije
evidentiranje stavb
geodetski načrti
zakoličbe
evidentiranje GJI

*Vesel božič in
srečno novo leto
2014*

KJE

V r a z o v a u l. 12, 2270 Ormož
(v priložju stavbe Ljudske univerze)

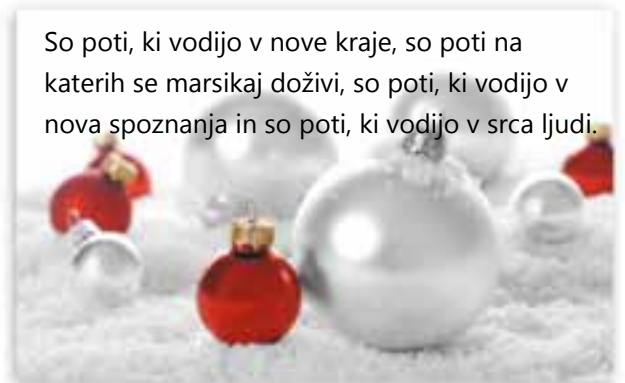

Dragocenosti življenja so trenutki,
ki dajejo lepoto spominom in smisel prihodnosti.
Naj se lesketajo tudi v prihodnjem letu!

Vesel božič in srečno novo leto 2014!

Prostovoljno gasilsko društvo Središče ob Dravi

So poti, ki vodijo v nove kraje, so poti na
katerih se marsikaj doživi, so poti, ki vodijo v
nova spoznanja in so poti, ki vodijo v srca ljudi.

Vesel božič in srečno novo leto 2014!

Servis Munda s.p.

Božidar Borko s.p.
 telefon: 02 719 05 93
 prenosni telefon: 031 59 94 30
 e-naslov: rupert.bozo@siol.net

pri Rupertu
 Slovenska cesta 33, 2277 Središče ob Dravi
 www.bozidarborko.si

Ob bližajočih se praznikih vam želimo veliko sladkih užitkov!

*vesel Božič in srečno
 Novo leto 2014*

FOTO LAZAR

Obzid 48
 tel. 031 71 91 119

TelekomSlovenije
 PROMIŠLANSKI PROGRAMIČ

Računalniške storitve, svetovanje in spletna trgovina
Denis Raušl s.p.
 Slovenska cesta 55, 2277 Središče ob Dravi
 GSM: 031 584 958, E-pošta: denis.rausk@frko.si

Cenjenim strankam se zahvaljujem za izkazano zaupanje.
 Želim vam lepe božične praznike
 ter srečno novo leto 2014.

SONY make.believe NOD32
 hp acer lenovo RAZER

ATBiro
 Projektiranje in inženiring,
 Boštjan ZOREC s.p.
 Godeninci 2a
 2277 SREDIŠČE OB DRAVI
 Tel.: 031 / 379 - 485

IZDELAVA VSEH VRST PROJEKTNE DOKUMENTACIJE!!

PO ZELO UGODNIH CENAH VAM NUDIMO IZDELAVO NASLEDNJE PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA VSE VRSTE OBJEKTOV:

1. IZDELAVA IDEJNE ZASNOVE OBJEKTOV (IDZ),
2. IZDELAVA PROJEKTOV ZA PRIDOBITEV GRADBENEGA DOVOLJENJA (PGD),
3. IZDELAVA PROJEKTOV ZA IZVEDBO (PZI),
4. IZDELAVA PROJEKTOV ZA RAZPIS (PZR),
5. IZDELAVA PROJEKTOV IZVEDENIH DEL (PID),
6. IZDELAVO 3D VIZUALIZACIJ ZA POTREBE NAROČNIKOV

Kontakt:

ATBiro, projektiranje in inženiring, Boštjan ZOREC s.p.
GODENINCI 2A
2277 SREDIŠČE OB DRAVI
 Tel.: 031 / 379 - 485
 E-mail: atbiro.projektiranje@gmail.com

FRIZERSKI SALON SANDRA

MOŠKO, ŽENSKO, OTROŠKO STRIŽENJE,
 BARVANJE, PRAMENI, TRAJNE ...

Naročila na tel. 041 / 873 - 311

SE PRIPOROČAMO !!

DELOVNI ČAS:

PONEDELJEK – PETEK: 8 – 18 h

SOBOTA: 7 – 12 h

NEDELJA in PRAZNIKI : ZAPRTO

FRIZERSKI SALON
 ALEKSANDRA ŽERJAV s.p.

Slovenska c. 55, 2277 SREDIŠČE OB DRAVI

*Prijetne praznike
 in vse lepo
 v novem letu 2014!*

Vesel božič in srečno novo leto

Tapetnistvo MLINARIČ d.o.o.

Bercetova 1, 2277 SREDIŠČE OB DRAVI

tel.: 02 719 12 66

e-mail: avtotapetnistvo.mlinaric@gmail.com

OBNAVLJAMO:

- NOTRANJO IN ZUNANJO OBLAZINJENO POHIŠTVO
- JOGI PREVLEKE IN POSTELJE
- SEDEŽE ZA MOTORNA VOZILA
- AVTODOME IN PLOVILA

IZDELUJEMO:

- PREVLEKE ZA VSE TIPE VOZIL
- KVALITETNE SOBNE COPATE
- ŠTEPANO BLAGO ZA OBLAČILA
IN VRTNE BLAZINE

**ZA OBNOVO OBLAZINJENEGA POHIŠTVA IMAMO
VELIKO IZBIRO BLAGA.**

GSM: 041 737 049, 070 371 473, Emil Mlinarič

Ob iztekajočem se letu ter
v pričakovanju novega
se cenjenim strankam
zahvaljujemo za zaupanje
ter vam voščimo
lepe božične praznike.

Z najlepšimi željami za prihajajoče leto 2014

ter srečno vožnjo vam želi

Splošni servis Čavničar Drago s.p.

**Obilo zadovoljnih dni
vam ob uživanju zdrave
slovenske hrane v letu 2014 želi:**

Frizerski Studio *Moni*

Žensko, moško in otroško striženje
Barvanje las in pramenov
Fen-frizure in svečane pričeske
Trajne in vodne ondulacije
Ličenje s kozmetiko CARLO BAY

Monika Kocuvan, s.p.

Šolska ul. 21, Središče ob Dravi
041/880 174, 02/719 01 24

E-mail: friz.studio.moni@gmail.com

kemøn
ITALIAN HAIR FASHION

*Veliko sreče, lepih sanj,
naj vam prinese božični dan
in novo leto 2014 naj zaživi,
radosti polno, brez solz in skrbi.*
Hvala za vaše zaupanje in se priporočamo.
www.frizerski-studio-moni.si

				Sestavit: Jože Borko	SLOVENSKO IME ZA KAMNINO EKLOGIT	DOMAČA PERNATA ŽIVAL	KONEC MOLITVE	PAUL ANKA	DOMISLICA, ZAMISEL	NATIKAČ	ANA V DALMACIJI	
				HRVAŠKO MESTO V ZAGORJU								
				MUSLI- MANSKI POSTNI MESEC								
				SLOVENSKI PESNIK MERMOLJA				PLESNI LIK PRI ČETVORKI				
				SLOVENSKI REŽISER JEMERŠIČ				MESTO V SIRIJI				
											KOS POHIŠTVA	
PROSTOR, KAMOR GRE TUDI CESAR PEŠ	FOND	ZMES ZEMLJE IN LESA OB TNALU	EVROPSKA REKA			ČELADA	RIBIŠKA VRVICA					
			HEBREJSKA ČRKA				REJKA ČEBEL, ČEBELARICA			ANTON TROST		
										PREDUJEM, ARA		
PLEMIČ V KNEŽEVINI					ZGOR. DEL KLEPAL- NIKA							
					IRSKO OTOČJE							
REKA V BOSNI						EDI BERK			VPREŽNA ŽIVAL			
						AM. IGRAL. RUS. RODU TAMIROFF			JELER EVA			
ALUMINIJ			SVETOPIL- SEMSKA DEŽELA								TANKA BOMBAŽNA TKANINA	
			VRATNO KRILO								OTOK V ALEUTH	
SLOVENSKI SLIKAR (MARJAN)							SVILEN TRAK ZA REDOVE					
							VEČJA PROMETNA POT					
Težje besede: DOVJAK, TARLATAN, VEN	SLEZENA								ČEBELJA TVORBA			
	OSKAR KOGOJ								ZVEZDA V VOLARJU			
ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI					ENOTA ZA MERJENJE						RDEČI KRIŽ	
					GLAVNO MESTO GRČIJE						DEPARTMA IN REKA V FRANCIJI	
NEKDANJA SLOVENSKA SMUČARSKA KOREN						STREŠNIK, SKRL, SKRLA						
Občina Središče ob Dravi	IZPITJE NA DUŠEK	ZAKOVICA				PRISTOJ- BINA					OČE	
		DOLINA				SL. IGRALEC RADKO POLIČ						
SLOVENSKI NOVINAR PUČER				DOBA, OBDOBJE				STRINA				
				RIMSKA 4				KREDITNA BANKA				
DLAKA							VOJAŠKI POMOŽNI DUHOVNIK					
PTIČ PEVEC							BOSANSKA PEVKA FAHRETA JAHIC (LEPA...)					

Rešitev križanke – geslo iz osenčenih polj prepisite na dopisnico in jo pošljite do 31. 1. 2014 na naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi. Srečni izžrebanec prejme nagrado – luksuzno masažo z zlatim oljem v vrednosti 50 evrov.

SREDICA je glasilo Občine Središče ob Dravi. Člani uredništva: Zdenka Dogša – odgovorna urednica, Jasna Munda – pomočnica urednice, Zlatka Marčec, Andreja Resman, Danica Žerjav, Samo Žerjav. Lektoriranje: Majda Tkalec. Grafični prelom: Boris Prelog. Tisk: Ptujška tiskarna d.o.o. Ptuj. Naklada: 800 izvodov. Naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na urednistvo@sredisce-ob-dravi.si. Fotografijo na naslovnici je posnela Zlatka Marčec, ISSN 1855-7511.